

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrto leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Volitev v okrajni zastop celjski.

Kakor smo vže v zadnji številki poročali, razpisane so nove volitve za okrajni zastop celjski, ter je določena volitev v velikem posestvu na 13. julija, za velike trgovce in obrtnike na 14., za mesta in trge na 15., in za kmečko skupino na 16. julija t. l.

Volitev v okrajni zastop je velikega pomena, in ni vse jedno, imajo krmilo v rokah Slovenci, ali pa Nemci, oziroma njihovi podrepaniki nemčurji.

Po zadnjem ljudskem štetju nabrojili so Slovencev v celjskem okraju z mestom Celjem vred 37.876. Nemcev, pravih — teh je pa bora peščica — in pa slovenskih odpadnikov (nemčurjev) pa le 5417. Že toraj te same številke govore jasno, kdo mora po vsej pravici vladati v okrajnem zastopu, kedo mora imeti večino.

Pa še tudi druge številke so, katere pravijo, da so le Slovenci poklicani, da imajo krmilo okrajnega zastopa v rokah.

Ob času volitev v okrajni zastop celjski pred 3 leti, bilo je celjskem okraju predpisanega davka skup 143.517 gld. 23 kr. Od tega davka je prišlo na mesto Celje, ki se šteli za nemško, le 24.258 gld. 20½ kr., in na skupino velikih obrtnikov in trgovcev, ki so tudi zgolj Nemci, 13.795 gld. 92½ kr., tako da plačujete te dve skupini davka le 38.054 gld. 13 kr., ogromno svoto po 105.463 gld. 10 kr. pa slovenski davkoplačevalci.

Skrajna drznost in vladoželjnost je toraj, če ta neznatna peščica „Nemcev“, kateri plačujejo le neznaten del celega davka, hrepeni po nadvladi, če hočejo, da bi oni imeli oblast nad toliko mnogoštevilnejšimi Slovenci.

Nekoliko upa, za kako zmago, pa imajo nemški Celjani, samo vsled skrajno krivičnega volilnega reda. Okrajni zastopniki, ki jih je 40,

se volijo v štirih skupinah, katerih pa ima vsaka enako zastopnikov, namreč 10, brez ozira na to, koliko davka katera teh skupin plačuje.

Tako pride, da imajo na primer veliki obrtniki in trgovci plačujoči le 13.785 gld. 92½ kr. davka deset zastopnikov v okrajnem zastopu, a kmečka skupina, ki plačuje nič manje kot 75.063 gld. 23½ kr. pa tudi le deset.

Z drugimi besedami, goldinar nemških Celjanov je glede volilne pravice toliko vreden, kakor šest goldinarjev slovenskega kmeta!!

Pri tako krivičnem volilnem redu bilo je mogoče, da imajo Nemci še sedaj nič manj kot 17 zastopnikov, Slovenci pa 23, in da so imeli še pred šestimi leti Nemci celo večino. Mesto Celje dá jim po 6 zastopnikov; Vojnik pritisne jim še enega zraven. Veliki trgovci in obrtniki pošljejo gardo 10 Nemcev in nemškutarjev. Treba jim je bilo še samo velikoposestvo dobiti za se, in imeli so zastopnikov 27, Slovenci pa revnih 13. Ker v velikem posestvu imajo vendar le večino slovenski posestniki, pomagalo se je Celjanom na prav umeten način. Vpisali so se med velike posestnike, lastniki celjskih hiš, če tudi niso plačevali zemljiškega davka, toraj od posestva, niti krajcarja, ali le par krajcarjev. In tako so pri vsaki volitvi primahali celjski hišni posestniki kot veliki posestniki na volišče, in zmagali so potem z ogromno večino Nemci.

Pa tej zvijači bilo je pred šestimi leti konec. Trudu g. dr. Ivana Dečka se je posrečilo pri upravnem sodišču na Dunaju vreči celjske hišne posestnike iz imenika velikih posestnikov, in od tedaj je odklenkalo nemški nadvladi v okrajnem zastopu.

Letos je razmerje glasov v odločilni skupini velikega posestva tako ugodno, da imajo Slovenci 50 do 53 glasov, a Nemci in nemškutarji le kacic 25 do 29. Zmagati morajo toraj Slovenci, ako se ne zgodi kak poseben „čudež“.

In na tak poseben čudež upajo Nemci. Oni upajo namreč, da bode eden ali drugi Slovenec, slovenski kmečki veleposestnik, se izneveril svojemu narodu, ter potegnil s Celjani, s tistimi ljudmi, katerim mrzi vse, kar je slovenskega, kakor psu batina; s tistimi ljudmi, kateri sovražijo slovenski jezik tako, da je na slovensko besedo, s katero se je izrazila žalost na smrti nadvojvoda Karola Ludovika, niso pri seji okrajnega zastopa hoteli vstati. Iz golega sovraštva do slovenskega jezika skazali so ti Nemci celo nečast najvišji cesarski rodovini!

S takimi ljudmi, naj kateri slovenski kmet voli? — Tega ne sme, s tem bi onečastil samega sebe, s tem bi delal sramoto sebi in pa celemu slovenskemu narodu!

Pa ne samo, da ne sme nobeden z nemškimi Celjani voliti, tudi od volitve se ne sme odstraniti. Zmaga Slovencev mora biti častna, mora biti primerna njih številu. Čem več glasov se odda za slovensko stranko, tem sijajnejša je, tem večjo čast dela slovenskemu imenu.

Slovenski narod gleda toraj na vsakega volilca; slovenski narod pričakuje in zahteva od vsakega volilca, da bode storil svojo narodno dolžnost, ter pomogel slovenskemu narodu do nove sijajne, vesele zmage!

Naši Nemci — zagovorniki narodne jednakopravnosti.

Ljubljana je dobila novega odločno narodnega župana. Narodnim Nemcem to ni nič kaj povoljno, vsaj ni še dvajset let, ko je na ljubljanskem magistratu Nemec vodil mestno upravo in je še Ljubljana veljala za nemško posest. Imela je nemški občinski zastop, v deželnem in državnem zboru so jo zastopali Nemci. Narodnega župana gosp. Ivana Hribarja skušajo očriniti s tem, da mu očitajo rusofilstvo.

marveč drobna ročica — sestre moje. Kako ljubeznivo piše. Koliko ljubezni diha iz teh vrstic. Srce ogrevajoča ljubezen sestrina, kolikrat si bila ti meni v tolažilo, ko sem se videl od vsega sveta osamljenega, se čutil nesrečnega, ko sem bil še bedak, neumnež, ki je mislil, da je svet res za kaj boljšega vstvarjen nego-li je.

A ta pisma sem skoraj prezrl. To so ona, ki mi jih je pisal nekdanji prijatelj. Nekdanji? Kako to? Je-li bilo kaj prijateljstva med nama? Bog vé. Jaz, jaz sem ga menda ljubil. Saj me je tako zbolelo, ko sva se ločila. Razodeval sem mu vse svoje težnje, čutil sem se srečnega v njegovi družbi. Saj je znal tako lepo, duhovito govoriti; njegove krepke besede so bile meni vodilo. Veroval sem vanj, da niti v samega sebe tako. Norost! Ko je bil še na isti stopinji svetovne važnosti, kakor jaz, to je — nič, tedaj mi je bil prijazen, pravim. Toda — vse, vse je pozabil, ko ga je vrtinec življenja zasuknil kvišku, pozabil tudi najno prijateljstvo.

In to, to je slednji povež. Toliko pisanja, vse od nje. Tu leži zgodovina prve moje ljubezni. Tu je vse zapisano, kako me je odtuževala onemu

LISTEK.

Iz pisem.

Slika. Spisal Svobodin.

Stikaval sem po svojem kovčegu. Premetaval sem vso staro šaro, pregledal še enkrat vse tiste spomenike na nekdanje dni. Prošlo, vse prošlo...

Koliko nepotrebnega leži tu! Ti-le trakovi so nekaj med burnim plesom vihrali na mojih prsih. Čemu sem jih hranil? — To ovelo, davno že usahlo cvetje, s svilo ali lasi povito, vse to sem res nekaj prejel od nje. A čemu mi je zdaj? Prostor mi zavzema v kovčegu. Vržem ga li v ogenj? Ne, ne, čemu spomine uničiti, saj je mnogo lepih med tužnimi!!

In tu?! Kako skrbno je vse povito. To so pisma. Dela ravno ni nujnega, a srcu dobro de, po prošlosti stikavati. Mar jih še enkrat prečitam? — Na delo toraj!

Toda stoj! Nekoliko so vže orumenela! Ni čuda! Dolgo, vže dolgo leže na istem mestu, a

čas vse spreminja. Lice, belo kot sneg, porumeni, zatemni polagoma, — bela cvetka, ki je nekaj tako krasno bliščala v gozdu med zelenjem, porumeni polagoma — ovne. Vse, vse spreminja čas! In tako ste tudi vi, pisma orumenela.

Saj je že davno od tega, kar sem vas s strastjo mlade duše čital, kar sem vas poln ognjevitosti strastno stiskal na ustne.

Pisma so zvezana v razne povelje. To, to so pisma, ki mi jih so pisali stariši, to so pisma od moje sestrice, in to, — največ jih je, — vse to je od nje.

Kako blažilna si, beseda očetova! Tako mila, polna nesebične ljubezni, jokaj, jokaj bi človek, ako jih čita.

„Moj sinko! Bodi marljiv! Ti si slednji mojih upov, ne daj mi srca kaliti, ki je polno očetovske ljubezni do tebe. Ti si slednji mojih sinov. Vsaj ti vstrajaj!“ — Da, da, oče, ti si me bodril, ti me tolažil v vseh neprilikah življenja. Ti me nisi varal, kakor mnog drug v družbi človeški.

To so nežnejša pisma. Pozna se, da teh ni pisala težka, boljše dela vajena roka očetova,

Po teh listih se razširja novica, da je novi ljubljanski župan, oziroma magistratni odsek sklenil, da bode ljubljanski magistrat odslej tudi slovenski dopisoval tistim ljubljanskim Nemcem, ki tudi slovenski znajo. Mi ne vemo, če je to res, ali če je le kak Nemec slišal travo rasti; poslednje je verjetneje.

Čudno pa se nam zdi, da se nad tem sklepom toliko spodbujajo narodni Nemci in ženo hrup po vseh svojih glasilih. Če bi bil novi župan to storil, ne bil bi storil nič drugega, kakor delajo naši narodni nasprotniki v Celju, Mariboru in Celovcu, kjer tudi dopisujejo Slovincem v jeziku večine mestnega prebivalstva.

Z ustavnimi določbami se tako postopanje ne vjema, a za ustavne zakone se Nemci malo menijo. Celjsko nemško glasilo se hujuje pri tem nad celjskimi odvetniki, ki zahtevajo slovensko dopisovanje od magistrata, dasi sami tudi nemški znajo. Odvetniki pa imajo večkrat opraviti le v imenu strank. V takem slučaju pa pač ne more priti v poštev le to, če odvetnik zna nemški, temveč tudi to, če tudi dotične stranke znajo nemški.

Seveda mi ne odobravamo takega postopanja, ker nasprotuje narodni enakopravnosti. Če se res v Ljubljani sedaj tako postopa, se pač samo zato, da se očitno pokaže, da Nemci nimajo v Ljubljani nobene večje pravice, kakor Slovinci v Celju, Mariboru in Celovcu. Če mariborski, celjski in celovski magistrat Slovincem dopisuje nemški, ima ljubljanski magistrat popolno pravico, da s svojimi Nemci nič ozirajoče ne postopa. Sicer pa moramo reči, da če je tudi vse res, kar pišejo nemški listi, v Ljubljani z Nemci še dosti ozirneje ravna, nego s Slovinci v Celju, Mariboru in Celovcu. V Ljubljani mislijo le tistim Nemcem, ki slovenski znajo, slovenski dopisovati, to je tistim prebivalcem, ki so največ slovenskega rodu, a se za Nemce štljijo. V Celju, Mariboru in Celovcu dopisuje se po nemški tudi Slovincem, ki nemški niti ne znajo. Slovincem delajo se tako po nepotrebnem neprijetnosti, ter morajo tako nositi spise prečitati. Nemški listi imajo pač najmanj pravice spodbujati se nad omenjenim sklepom o poslovnem jeziku na ljubljanskem magistratu. Pravico pritoževati se bi še le imeli, ko bi v omenjenih mestih brez izjeme Slovincem slovenski dopisovali in bi ne bilo toliko pritožeb v tem oziru.

V Celju, Mariboru in Celovcu pa nimajo niti toliko slovenščine večših uradnikov, da bi mogli slovenski poslovati, ker se pri nastavljanju ne gleda na jezikovno uposobljenost, temveč največ na politično mišljenje dotičnikov. Tako, da Slovinci v pristranost uradovanja ne moremo imeti popolnega zaupanja.

Sicer pa moramo naglašati, da tako postopanje proti Slovincem, kot se godi v Celju, mora vzbujati nekako mržnjo do Nemcev sploh. Če se tudi tam ne bode z Nemci tako nežno postopalo, kakor si želé, so to Nemci sami zakrivali s svojo nestrpnostjo in arogantnostjo. Psovanje Nemcev proti celjski gimnaziji je gotovo žalilo vse Slovence. Če Nemci porabijo vsako

bitju, ki je bilo toli milo, toli dobrosrčno, ne lepo, a tem bolj ljubeznivo.

Tu je še vse zapisano na drobno in jasno, kako me je z milo donečimi priimki vabila, dokler nisem vrgel raz sebe vse pomisleke, ter se sklonil v njeno naročje. Kača ovijala se je mojega telesa, tesneje in tesneje me je oklepala, dokler mi ni nedostalo sape za život. Ko je videla onemogel plen, tedaj se ni več mnogo brigala za me.

Pisma so postajala redkeja in redkeja. Čudno! Hladne njene besede so me čimdalje bolj razvnele. Menil sem, da mi srce počí, ko sem bral pičle, kratke odgovore na moja žarna pisma.

Polagoma so se srčne rane zacelile. Pravil sem si: „Kaj boš tožil? Ona ni bila vredna take ljubezni!“

Pisma, spomini! Hotel sem vas izročiti ognju. Pepel molči in ne pretresa srce z nova. Mirno zreš va-nj in mirna ti je duša. Toda! Bili bilo možno tudi iz duše izbacniti spomine? Ne, nikdar! Bistvujte toraj naprej, pisma. Najslaja na svetu je človeku vendar le — spomin!

priliko, kjer bi mogli škodovati kaj Slovanom, pač ni čuda, če se Slovinci ne morejo ozirati na vsako nemško željico.

Prepričani smo pa, da ljubljanski župan oziroma občinski zastop takoj odstopi od omenjenega sklepa, ako se je sploh storil, ako začno v Celju, Mariboru in Celovcu Slovincem jedino slovenski dopisovati, brez ozira na to, naj že znajo nemški ali ne.

Znano je, da je ljubljanski mestni zastop se poganjal za jedino slovenske ulične napise, katerega prizadevanje vseh je pa uničil deželni odbor. Tedaj je mestni zastop naglašal, da je pripravljen takoj odstopiti od svoje zahteve, ako tudi v Celju, Celovcu, Mariboru in drugod napravijo slovenske napise. Ravno tako bodo v Ljubljani gotovo pri mestni upravi z največjo točnostjo izvrševali načelo narodne enakopravnosti, ako bodo le Nemci držali Slovincem lep vzgled.

Pri tem je pa omeniti, da je nemška večina skoro popolnoma prezirala slovenščino, ki je že jezik večine ljubljanskega prebivalstva, dokler je bilo pri občinski upravi. Samo sedaj Nemci precej kriče, ako se jim le kak las skrivi.

Če se je v Ljubljani zares storil dotični sklep, se gotovo ni storil zato, da bi se Nemci žalili, temveč jedino za to, da se tako Nemci nekako opozore, da jim je spoštovati narodno enakopravnost, da jo bodo drugi spoštovali proti njim. Pokazati se je očitno hotelo, da se ne more priznati Nemcem kake prednosti. Zato se bode vsaj tistim Nemcem v Ljubljani, ki slovenski znajo, slovensko dopisovalo, ako se v tistih mestih na Slovenskem nemški dopisuje vsem Slovincem. V Celji so se celo dvojezični razglasi graškega namestnika prezezovali, da se je razglašal le nemški del. Kdor nemščine ni znal, je moral koga vprašati, kaj se razglaša. Taki ljudje, ki so odrezali slovenski del razglasov in le nemškega nabili, se pa potem še upajo koga učiti narodne enakopravnosti.

Da se pa ne misli v Ljubljani Nemcev dreti na meh, povedati moramo, da ljubljanska mestna občina dopisuje nemškim občinam na Kranjskem nemški, slovenskim seveda slovenski, kar je njena dolžnost. Toliko lahko rečemo, da so nemškonarodni Nemci na Kranjskem prav zadnji poklicani kričarji, da se jim godi kaka krivica.

Strah narodnih Nemcev v Ljubljani je pa nam malo šaljiv. Boje se, da se bodo tisti, ki so se imenovali le „Kranjci“, in niso hoteli biti Slovinci, polagoma sprijaznili s slovenščino, ker nemški itak le malo znajo. Novi župan bi pa tudi utegnil vplivati na to, da bi se s slovenskimi otroki tako ne polnile nemške šole v Ljubljani. Če bi Slovinci vanje ne pošiljali svojih otrok, bile bi kmalu prazne. Narodni Nemci se boje, da pride ljubljansko mestno nemštvo popolnoma na kant. Kadar pa hočejo nemški listi zagovarjati narodno enakopravnost in komu dajati pouke, izbero naj drugo addresso, sedaj so pravo zgrešili.

Važna prememba v pravosodnem ministerstvu.

Sedanji pravosodni minister je jako dober jurist in tudi slovenščina mu ni popolnoma neznan, a nikdar ni prikrival, da je nemški liberal. Nam Slovincem se ni kazal prijaznega, ko je bil predsednik nadsodišča v Gradcu in mož se gotovo ni premenil, ko je postal minister. Zato že Slovinci od njega nismo mnogo pričakovali. Glede sodnih razmer v Istri je minister izrekel nekaj za nas Slovence prijaznih besed, a storil menda dosti ni.

Te dni smo čitali v „Pester Lloyd“ neko sodbo o sedanji vladi. Dunajski dopisnik pravi, da je za Nemce velika pridobitev, da je prišel grof Badeni na krmilo. Z njegovo vlado so minuli časi, ko se je vedno bolj utesnjevalo nemštvo. Po tem soditi, sedanja vlada ne misli Slovanom nikjer dovoliti kake pravice, kjer bi morda Nemci bili oškodovani na svojem dose-danem vplivu.

Kakor vidimo iz sedanjega poslovanja Badenijske vlade, je sodba dopisnika budimpeštanskega lista precej opravičena. Na nobeno stranko se vlada toliko ne ozira, kakor na zjedinjeno

levico. Konservativni klub nima več nekdanje veljave.

Te dni se je pa zgodila neka premenba v pravosodnem ministerstvu. Mnogi naši čitatelji se še spominjajo, koliko hrupa je bilo nastalo pred štirimi leti, ko je bil Filip Abram poklican od najvišjega sodišča v pravosodno ministerstvo. Levičarji bi tedaj bili radi spravili v ministerstvo nekega Nemca od graškega nadsodišča, a slovenskih poslancev vpliv je zmagal. Nemški listi so bili skoro besni zaradi tega imenovanja. Abram je bil dobil referat o slovenskih zadevah. Na svojem mestu je tudi deloval za naše narodne koristi. Za marsikak vseh se imamo njemu zahvaliti. V ministerstvu smo imeli vsaj moža, ki je višjim krogom nepristransko pojasnil naše razmere, kadar je bilo treba. Te dni je pa gospod Abram zopet prestavljen k najvišjemu sodišču. Njegov referat je prevzel višjedeželno-sodni svetnik dr. Karol Schröbel, ki je sedaj še le prideljen pravosodnemu ministerstvu. Dr. Schröbel je Nemec in naših razmer prav nič ne pozna.

Najznačilnejše je pa, da je v ministerstvo poklican ob enem dr. Adalbert Gertscher. Tega moža mi štajerski Slovinci dobro poznamo. Bil je nekaj časa predsednik okrožnemu sodišču v Celji. Slovenščine je pač dobro zmožen, a tako je pa popolnoma nam nasprotnega mišljenja. To je posebno pokazal v svojem govoru pri nekem banketu ob svojem odhodu iz Celja. Tedaj je naravnost povedal, da je jednakega mišljenja z nemškimi Celjani, da popolnoma odobrava njih postopanje proti Slovincem.

Justični minister grof Gleispach gotovo dobro pozna dr. Gertscherja in to, da je njega poklical, nam dokazuje, v kakem tiru misli voditi dalje ministerstvo. Prepričani smo, da bomo v kratkem Slovinci čutili posledice te spremembe v pravosodnem ministerstvu.

Slovenski poslanci so dosedaj zvesto podpirali sedanjo vlado. Zato pa mislimo, da nikakor niso zaslužili, da vlada kliče na najvažnejše mesto naše največje narodne nasprotnike. Zato pa nastaja vprašanje, če bodo mogli še nadalje naši poslanci podpirati vlado. Prav lahko se zgodi, da bodo prisiljeni iti v opozicijo. Priti pa tudi utegnejo časi, da bode vlada potrebovala slovenskih glasov. Vsekako je pa potrebno, da slovenski poslanci odslej složno postopajo in se pripravijo na vse mogoče slučaje. Če bodo složni, se tudi vlada ne bode upala nas prezirati.

Nedavno smo slišali nekega poslanca se pritoževati, da Slovinci nimajo več pravega ugleda na Dunaju. Da je temu res tako, nas je poučila baš omenjena prememba v pravosodnem ministerstvu. Da nimamo več nekdanjega ugleda, prihaja jedino od tod, ker so naši jugoslovanski poslanci razcepljeni v več klubov. Ta razcepljenost je sedaj povse neopravičena. Če pogledamo glasovanja, skoro povsod vidimo, da so jednako glasovali tisti slovenski poslanci, ki so v Hohenwartovem, in tisti, ki so v hrvatsko-slovenskem klubu. Nasprotje torej ne more biti stvarno, temveč je le osebno, a osebna nasprotja se pa imajo umakniti, če se bližajo tako resni časi, kakor se kaže, da se baš sedaj bližajo za Slovence.

Celjske novice.

(C. kr. namestnik Štajerske) marki Olivier Baquehem prišel je dne 1. julija t. l. v Celje. Na kolodvoru sprejel ga je c. kr. okr. glavar dr. P. Wagner. Iz kolodvora takoj šel je v šole in se vidno zanimal za pouk. Izrekel je svojo zadovoljnost o napredku na okoliški deški šoli in šoli čast. šolskih sester. Obiskal je kasneje načelnike raznih zastopov in se popoludne z brzovlakom odpeljal v Laški trg, da se osebno prepriča o škodi, katero je napravil zadnji vihar. S poštnim vlakom zvečer vračal se je nazaj v Gradec. Na kolodvoru poslovili so se čast. duhovščina, uradniki, profesorji in načelniki korporacij.

(Prihajanje tujcev) v naše malo, a lepo mesto je letos prav počasno in pičlo. Sploh se v tem oziru že nekaj let opazuje neko nazodovanje. Celjski „Fremdenverkerskomité“ in „Fremdenzeitung“, katera izhaja kot priloga „vahtarice“ ne moreta te žalostne prikazni na boljše

obrniti. Kaj je temu krivo? Nemškutarska nestrpnost, katera je mestu skoraj na celim svetu pripomogla do slabega glasu.

(Zrelostni izpit) na tukajšnji višji gimnaziji imel je prav lep izid. Vsi kandidati so ga prestali z dobrim uspehom, med njimi 6 z odliko. Seveda je večina dijakov slovenske narodnosti. Izpit je vodil kot odposlanec deželnega šolskega sveta g. šolski svetnik H. Noe iz Gradca.

(Kako znajo lagati!) Že zadnjič smo poročali, kako znajo naši nemškutari lagati, kadar gre očrtni kakega narodnjaka, posebno pa še mil. g. opata Fran Ogradija, ki jim je strašen trn v peti. Celjski nemški listič je poročal, da je mil. g. opat vedel priklopiti nekaj vasi galicijske župnije fari celjski, le zaradi tega, da bodo Slovenci imeli večino v cerkvenem konkurenčnem odboru in mu bode tako mogoče naložiti nemškemu Celjanom plačilo za popravo opatijske. Govorijo tudi tako, kakor bi mil. g. opat to storil le za kratek čas in ne iz potrebe. Že poprej, posebno pa po lanskem potresu je bila opatijska zelo razrukana in poprava je bila neobhodno potrebna, kar je sprevidel vsakdo, le celjski nemškutari ne. Dasi jih ta poprava čisto nič ne briga, ker je mil. g. opat ves račun nad 1600 gld. plačal iz svojega, hujskajo vendar in slepijo vse one, ki jim hočejo verjeti, samo, da bi delali razdraho. Potrebno se nam je zdelo to povedati, da iz vsega lahko posname vsakdo, kaki poštenjaki so ti naši nemškutari in koliko je verjeti njih umazani pisariji.

(„Celjski Sokol“) se udeleži „ljudske veselice“ v Vojniku dne 5. t. m. korporativno. Zbiral se bode v čitalnici ob 1. uri popoldne in odkor ob polu 2. uri. Spremljevala ga bode dva trobentača, ki se že prav marljivo vadita na rogu. Društvo šteje sedaj kakih 40 izvršujočih udov in bilo bi sramotno, ako bi nas prišlo kakor navadno samo polovica in ne polno število. V soboto ob polu 8. uri zvečer bode skupna vaja v korakanji, od katere ne sme nikdo izostati.

(Podporno društvo) spodnje gimnazije v Celji, imelo je dne 1. julija t. l. zborovanje. Veselilo nas je poročilo blagajnika g. dr. J. Vrečko-ta, ker smo slišali, da se sl. občinstvo jako zanima za to društvo in ga gmotno podpira. Tako se je lahko že za tvorjenje matice določilo 300 gold.

Spodnje-štajerske novice.

(Duhovniške spremembe.) Za sooskrbnika župnije Frankolovo imenovan je č. gosp. župnik Franc Ogrizek iz Črešnic. — Umrli je o. Maksimilian Senica, frančiškan v Brežicah.

(Umrli je) v Št. Jurji ob južni železnici v sredo dne 1. t. m. ondodni č. g. župnik in duhovni svetovalec Lovro Vošnjak. Rojen je bil dne 8. avgusta l. 1830. in v mašnika posvečen dne 30. julija l. 1854. Ranji je bil blag in usmiljen gospod in velik dobrotnik revežem. Pogreb je bil v petek ob 10. uri popoldne. — Naj počiva v miru!

(Razpisana je župnija v Št. Jakobu v Sopotu), patron: štajerski verski zaklad. Prošnje do 4. avgusta t. l.

(Osebnosti.) Naš rojak g. dr. Fran Žuža, c. kr. okrajni zdravnik v Weizu pri Gradcu, imenovan je višjim okrajnim zdravnikom istotam. Čestitamo!

(Iz Laškega trga) se nam piše: Dne 24. junija popoldne od četrte do polu 6. ure vtrgal se je oblak nad Laškim trgom; po bližnjih hribovih pa se je vlila ploha dol v Grodniški graben s tako hitrostjo, da smo bili v četrte ure preplavljeni. Mali potok ni poznal svoje struge, ampak svest si svoje moči podrl je, kar mu je bilo na poti, mostove, škarpe, ozidja itd., ter je v svoji sili grdo delal z nami. Po cestah vlil se je v kleti in stanovanja in napravil posebno v delnicah usnjarev ter kletih gostilničarjev obilo škode. Živno so komaj rešili. Nekemu sejmarju, ki je prišel ta dan na semenj v Laško, odneslo je bajto in blago, samo konja in voz so mu žandarji mogli izvleči iz deroče vode. Še grše pa je naredila toča v okolici po občinah Sv. Krištof in Marija Gradec. Trikrat se je vsula debela kot oreh ter vničala vinograde in polja. Da je njeno delo postalo popolno, so se na raz-

močeni zemlji po vseh krajih plazovi vsuli, in golo skalovje štrli proti nebu po nekterih krajih, kjer se nam je obetalo toliko pridelkov. Cesta v Št. Lenart je razdrta, mostovi in jezovi odtrgani, ravno tako cesta iz Planine v Sevnico. Škode je povsod po občinah Laško, Marija Gradec in Sv. Krištof ogromno veliko. Naš kmet že ni lansko leto ničesar pridelal, za letos mu je pa vse upanje zopet vničeno. Tukaj je treba nujno državne pomoči, ktero nam bodo naši g. državni poslanci gotovo dosegli. Poškodovani kmeti se naj oglašijo pri svojih občinskih uradih ter prijavijo škodo, da zamorejo politične oblasti poročati vladi. Zavolj znižanja davka pa je treba se v 8 dneh oglasiti pri c. kr. okrajnem glavarstvu.

(Ljudska veselica v Vojniku) v nedeljo 5. t. l. obeta ob slučaju lepega vremena postati prav zanimiva. Od vseh strani napovedujejo se že izletniki, vsakdo že željno pričakuje, ko se bo radoval in zabaval iz celega srca. Odbor se pa tudi trudi z vso požrtvovalnostjo, da postane veselica res prava ljudska veselica, katera bo razveseljevala kmeta in težaka, vaščana in meščane. Razen petja in godbe, telovadbe in mnogovrstnih iger, veselili se bodo gostje lahko v veliki narodni kavarni in se radovali pri izvrstni vinski kapljici; občudovali bodo imenitno dresiranega medveda in se čudili v mraku velikemu umetnemu ognju. Mlademu, spočitemu svetu pripravlja se krasen plesni oder, v obsegu 130 □m; zgovornežem in radovednežem pa bo odprta posebna pošta, da se v veliki gubeči lažje pogovore med seboj. Če se še nebo na dan veselice milostno ozre na radujoče se ljudstvo in pusti ljubko solnce usipati svoje zlate žarke po rajskem gaju, da vsakteri listič, sleherna cvetka vztrepta v svoji praznični, slavnostni obleki; tedaj dragi prijatelji nedolžnega veselja v roke grčev les in hajdi na pot v „Paradeško“!!

(Otrok zgorel.) V nedeljo dne 28. junija t. l. igral se je štiriletni Repinov Francek v Vojniku z žveplenkami. Hipoma vname se oblekica in ubogi deček opeče se tako, da je drugi dan vsled opeklin umrl.

(Denarni zavodi, slovenska društva in narodnjaki vzamite za vzgled) posojilnico v Šoštanj, ki je sklenila od svojega malostnega čistega dobička 8 minolo leto po 608 gld. 98 kr., sledeče svote darovati: „Južno štajerskemu jubilejsko štipendijskemu zakladu“ 300 kron; „Podpornemu društvu celjske slov. gimnazije“ 100 kron; „Celjski dijaški kuhinji“ 20 kron; „Celjskim šolskim sestram“ 20 kron; „Dunajskim visokošolcem“ 20 kron.

(Südmarkovci v Šoštanji pogoreli.) Na tihem sicer so vabili in zbirali se gospodje iz Rajha na veselico v Topolšci blizu Šoštanja, dne 21. junija t. l. Bil je čisto navaden shod, spojen z veselico, katero so obhajali le mala peščica naših odpadnikov. Ne bi bilo pomena vredno govoriti o tem shodu, da se ni dogodilo vendarle nekaj spomina vrednega. Izve naj svet, da so „Südmarkovci“ pri omenjeni svečanosti res pogoreli. Zakresili so neki velikanski ogenj in ko je grmada najbolje gorela, pričkala sta se dva sinova „südmarska“ in potem obadva padla v kres, tako, da si je od „Südmarkovcev“, slaven Hofer, ne le posmodil brado nego tudi pohabil se je (saj ima okrajna bolniška blagajna dosti denarjev), nasprotnik njegov pa se je istotako pohabil, ker sta trkvivši se obadva padla v ogenj. Na tak način so „Südmarkovci“ v Šoštanji gotovo za vselej pogoreli.

(Mozirje.) Pri zadnjem požaru v Nazaretu smo neljubo opazili, da dobra brizgalnica najbližnje občine Kokarje ni bila na pogorišču. Videli smo sicer mnogo ljudstva iz te občine, ali brizgalnice le ni bilo. Čemu imajo ti močje brizgalnice, če ne zato, da bi svojemu bližnjemu o priliki nesreče pomagali? Treba bi bilo brizgalnico spraviti v usmiljenejšo roko! — Kakor slišimo, so imeli v Kokarjih zopet volitev odbora, ker je bila prva volitev ovržena, in pri tej volitvi je zopet popolno zmagala zadrečka stran. A Savinci so se zopet pritožili, čeprav je c. kr. komisar volitev vodil. Na tak način si lahko Savinci 50 let svojega župana obdržé. Potem se bo lahko reklo: „Bog je večni, a tudi kokarski župan je večni!“

(Izpod Ojstrice.) Narodno gibanje v gornjegraškem okraju slabo uspeva. Za družbo sv. Cirila in Metoda se malo stori. Čitalnice spé spanje pravičnega. Nekaj bi se jih še lahko ustanovilo, ko bi bilo kaj zanimanja. Mogoče, da je tukaj tudi drug vzrok za iskati. Proti nameravani ustanovitvi čitalnice na Rečici se je namreč pred leti v „Slovenca“ ugovarjalo. — Poštni pečati so tu pa tam še vedno samo nemški. Šmartno, Rečica, Ksaveri itd. zdramite se in z vso silo zahtevajte slov. pečate. Kdor trka, dobi! — Slov. trgovci kupujejo še zmiraj svoje blago iz nam sovražnih rok, torej je geslo: „Svoji k svojim“ pač le na papirju in dostikrat na jeziku, v istini pa je pokopano na dnu zemlje. Narodni trgovec, Z. . . . iz Št. Pavla dela velikansko štacuno v Letušu. On nam bo obilo žita in dobrega vina po nizki ceni pripeljal v naš okraj. — Župani sprejemajo od oblastnih nemške ukaze in jih radi rešujejo. Kdaj boste vendar postali odločni? Za pohvaliti je edino „Podružnica slov. plan. društva“. Ona dela neustrašeno in plodno v prosep turistike, pa tudi v prid milega nam naroda!

(Posojilnica v Konjicah) je imela lani v svojem 12. upravnem letu 149.131 gld. 48 kr. prometa, napravila je 1.268 gld. 15 kr. čistega dobička in imela 9.611 gld. 82 kr. rezerve. Hranilnih vlog je imela 135.384 gld. 57 kr. v posojilih 129.408 gld. 47 kr. in pri drugih zavodih 12.036 gld. 53 kr. naloženega denarja.

(Iz Konjic.) Dne 11. novembra 1895 vložilo je triintriideset posestnikov konjiške občine protest proti stavbi nemške šole, ki bi imela stati 25.000 gld., kakor jo je bil krajni šolski svet nameraval. Dokazali so, da je v trški občini med 1402 prebivalci le 457 onih, ki se prištevajo nemški in 905 pa slovenski narodnosti in da od 108 vsolanih otrok obiskuje 48 nemško šolo, 60 pa slovensko okoliško šolo, ter da toraj ni opravičeno, da bi se na stroške slovenskih davkoplačevalcev za nemško šolo stavila palača. Meseca maja 1896. l. dobili smo vendar odlok, da mora krajni šolski svet predložiti drugi načrt, proti kateremu se smemo zopet pritožiti ako nam ne ugaja. Za nemško šolo sposobnega prostora dobiti ne morejo. Konec trga na desnem bregu Drave imajo mesarji svoje klavnice in zraven njih je tovarna za usnje. V to okolico na levi breg Drave hoteli so postaviti šolo in so prostor kupili za 1600 gld. Okrajno glavarstvo je spoznalo, da ta kraj iz zdravstvenih vzrokov ni sposoben za šolo. A ker si vedo naši Nemci pomagati, dovolili so baje nemškemu „Schulvereinu“, da tam stavi šolo, katero hočejo enkrat prevzeti. Mi pa mislimo, če kraj enkrat ni sposoben, tudi drugokrat ne bode. Kako pa pridejo konjiški Slovenci do tega, da kupujejo stavišča za nemški „Schulverein“? Tako gospodari naš nemški krajni šolski svet z našim denarjem. Ni dosti, da doplačamo pri železnici vsako leto toliko, ker se sama ne izplača, nam naši nemški sotržani še nemško šolo vrivajo in nam delajo stroškov. Seveda so najbolj navdušeni za nemško šolo tisti gospodje in gospodiči, katerim ni treba doklad plačati in ki si štejejo v svojo za slugo, ako se kje postavi na tuje stroške nemška šola.

(Posojilnica na Dolu pri Hrastniku) imela je v prvi polovici t. l. 45.380 gld. 8 kr. prometa, 13.604 gld. 73 kr. hranilnih vlog in 4.118 gld. danih posojil.

(Trbovlje.) Dne 30. septembra in 1. oktobra priredi se v Trbovljah živinska razstava za Spodnje Štajersko. Razen goveje živine razstaviti se smejo tudi ovce in svinje. V zvezi s to razstavo bode tudi sadna razstava, za katero je osrednji odbor c. kr. kmetijske družbe dovolil 100 kron kot darila. Natančnejši vsprej objavi se svoječasno.

(Surovost.) Ko je bilo v rajhenburški župniji svatovščina in se je nevesta preselila v sedno župnijo, napadli so domači fantje svate, tako, da je bil eden močno ranjen, drugi lahko. Grda navada „šrango“ v resnici zapirati, kedar se nevesta v drugo faro preseli.

(Na Vidmu) je te dni praznoval 50letnico svojega rojstva ondodni župnik in dekan preč. g. Verk, katerega so hvaležni župljani lepo poča-

stili, kakor tudi za cerkev in božjo čast uneti gospod zasluži.

(Veliki pevski koncert v Brežicah.) Do 29. junija t. l. so zglasila svoje sodelovanje in udeležbo nastopna veleslavna pevska društva oz. korporacije: „Pevski zbor hrvatskega trgovinskega društva Merkur v Zagrebu“, „Slovensko pevsko društvo v Celju“ (korporativno), slavni kvartet „Ilirija“ v Ljubljani in slav. akademično društvo „Slovenija“ na Dunaji. Uljudno prosimo nadaljnjih prijav!

(C. kr. namestnik marki Olivier Baquehem) obiskal je Ljutomer. Slušal kak četrt ure poduk v nemški šoli, potem pa nad jedno uro v slovenski „Franc-Jozefovi šoli“. S podukom v slovenski šoli je bil posebno zadovoljen, ker se je prepričal, da je šola v resnici izborna in da so mu otroci vsa po njem stavljena vprašanja gladko in pravilno odgovorili. Zahvalil je g. nadučitelja in izrekel priznanje vsemu učiteljsstvu te šole. Po prebitku treh ur v Ljutomeru se je odpeljal v Gradec.

(Kmetijsko bralno društvo v Majšpergu), katerega pravila je c. kr. namestništvo v Gradcu vsled odloka z dne 9. t. m., št. 15.428, potrdilo, imelo bo v nedeljo dne 5. julija t. l. ob štirih popoldne v prostorih g. Janeza Koržeta, svoj prvi občni zbor, pri kojem se bodo sprejemali društveniki in vršila volitev društvenega odbora. Po zborovanju bode veselica na čast slovanskima apostoloma sv. Cirilu in Metodu z godbo in petjem. Peli bodo domači fanti različne umetne pesmi. K mnogobrojni udeležbi vabijo se slovenski rodoljubi.

(Vlak je vrglo s tira) dne 25. junija t. l. pri Gornji Radgoni. Skočili so z rels stroj in še trije vagoni. Stroj ni bil mnogo poškodovan, več relse in tovarni vagoni, ljudij ni nobeden ranjen.

(Kat. bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. goricah), priredi dne 12. julija ob 3. uri popoldne, v šolskih prostorih veselico, pri kateri priliki bode potovalni učitelj g. J. Belé iz Maribora, predaval o izgoji ameriške trte in zlasti o cepljenju na zeleno, ter bode tudi dejansko razkazoval. Razum tega se bode vrstilo petje in govori, gledališna igra, potem prosta zabava, pri kateri bo svirala izborna godba iz Slovenskih gor. K obilnej udeležbi vabi odbor.

(Veselica v Jarenini pri Mariboru), katera bi se imela vršiti dne 5. t. m., preloži se, radi velikih nesreč, ki so zadele to občino, na dan 9. avgusta t. l.

(Ponesrečil se je) 32letni Franc Wruss, doma iz Luč, na kolodvoru v Köflachu. Prišel je med pufarje, ko je preprezal vozove, kateri so mu zdrobili roko.

(Prva učiteljica telovadbe v Avstriji.) Te dni je v Gradcu pred posebno komisijo bila izprašana iz telovadbe učiteljica na tržaškem liceju, Košuta. Ta je prva izprašana učiteljica telovadbe v naši državi.

Druge slovenske novice.

(Vabilo) na CVIL odborovo sejo „Slovenske Matice“, katera se bode vršila v sredo dne 1. julija 1896 l. ob polu 6 uri popoldne v društvenih pisarniških prostorih. Dnevni red: 1.) Naznani predsednika. 2.) Potrjenje zapisnikov o CVI. odborovi seji in o XXXI. občnem zboru. 3.) Volitev predsednika, obeh podpredsednikov, blagajnika, ključarjev in odsekov. 4.) Posameznosti.

(Kranjski deželni zbor.) Deželni odbor kranjski je naprosil vlado, naj skliče deželni zbor na 6 dan julija. Deželni zbor se bode posvetoval v izrednem zasedanju o zgradbi deželnih poslopij porušenih po potresu.

(Občni zbor „Slovenske Matice“) je bil dne 24. junija v Ljubljani. Udeležilo se ga je kaci petdeset članov. Predsednik g. prof. Levec je v svojem govoru omenjal, da v gmotnem oziru minolo leto za „Matico“ ni bilo ugodno. Potres je bil pri društveni hiši napravil mnogo škodo. Društvo je bilo prisiljeno vzeti 2000 gld. brezobrestnega posojila in še nekaj stotakov samo dodati, da se je hiša popravila. Društveno premoženje se je pomanjšalo za 2.277 gld. 79 kr. in znaša sedaj 55.729 gld. 11 kr. Število „Matičnih“ članov se vedno množi in jih je sedaj že 2717. Društvene knjige se bodo letos tiskale v

3000 proizvodih. Iz tajnikovega poročila je razvidno, da dobe matičarji 6 knjig: 1.) Letopis za 1896. leto. 2.) Zgodovino slovenskega slovstva. 3.) Slovenske narodne pesmi II. snopič. 4.) Električna, spisal J. Šubic. 5.) Slovensko zemljo II. del: Tržaška in Istra. 6.) Knezove knjižice III. zvezek. Vse knjige bodo obsegale 80 tiskovnih pol. V odbor so voljeni izstopivši odborniki in na novo dr. K. Glaser.

(Samomor železniškega uradnika.) Dne 22. junija t. l. ustrelil se je v Ljubljani uradnik državnih železnic Moravetz. Pokojnik je bil velik zapravljevec in so ga dolгови tirali v smrt.

(Knežji dvorec v Ljubljani) Zgodovinsko poslopje, tako imenovani knežji dvorec, ki je bil dosedaj posest Auersperga, je te dni kupila kranjska stavbinska družba. Veliko poslopje se bode podrlo, ker je po potresu močno poškodovano in se bode ondu zidala nova hiša.

(V mestno hranilnico v Radovljici) je v mesecu juniju 1896. 51 strank vložilo 17.861 gld. 58 kr. in 2 stranke vzdignile 400 gld. ter 1 stranki se je izplačalo posojil 3000 gld., stanje vlog 17.461 gld. 58 kr., denarni promet 34.006 gld. 56 kr.

(Zdravišče na Bledu.) Koncem drugega meseca pride ministerski predsednik grof Badeni na Bled, da bode pri otvorjenju nove letoviščne hiše. Sprva so kranjski Nemci in nemškutarji mislili prirediti čisto nemško slavnost. Ker se je pa od slovenske strani nekaj ugovarjalo, bode slavnost dvojezična.

(Umrla.) Umrl je mokronoški notar Viktor Rosina, dne 30. junija t. l. Dne 29. junija je pa v Tobelbadu umrl predsednik tržaškemu nadsodišču E. H. Peck, ki je ravno hotel iti v pokoj.

(„Centralna posojilnica slovenska“) z začasnim sedežem v Krškem, je imela v prvi polovici tega leta 5.877 gld. 77 kr. dohodkov in 5.775 gld. 78 kr. izdatkov, torej 11.653 gld. 55 kr. prometa. Temu zavodu je pristopilo do zdaj 10 posojilnic, ki so se kot zadružnice vpisale. „Centralna posojilnica“ izda te dni svoje drugo izvestje.

(Čitalnica v Krškem) je bila v nedeljo 28. t. m. priredila lepo zabavo svojim članom. Burko: „Dva gospoda in jeden sluga“ so mlade moči primerno prav dobro predstavljale; tudi petje je ugajalo; in za vse je bilo dokaj mnogo-brojno občinstvo gg. prirediteljem in gospicam prirediteljicam hvaležno. Le še večkrat kaj, osobito v korist družbe sv. Cirila in Metoda.

(Krška kmetijska podružnica) je imela 28 in 29. junija t. l. podučne shode in sicer v Krškem, pri Sv. Duhu in na Studencu. Udeležba je bila posebno na poslednjih dveh krajih obilna. Pri vseh shodih je govoril ravnatelj kmet. družbe G. Pirc o živinoreji, o umetnih gnajilih itd.

(Kranjskih posojilnic) je že 50, ker se jih je l. 1896. osnovalo 6, zadnja v Velikih Laščah, ki je že registrovana. Konservativna stranka na Kranjskem pravi, da so to Raiffeisenove vrste zavodi. Nekatere izmed teh se približujejo zelo načelom tega nemškega ekonomista, a večina naj-novejših kranjskih posojilnic je pa sprejela pravila po uzoru pravil „Zveze slovenskih posojilnic“; zato naj bi se ne delal razloček med temi kranjskimi in drugimi starimi in novimi slovenskimi zavodi te vrste.

(Slovenske posojilnice l. 1895.) Tolminska posojilnica je imela lani v svojem 2. upravnem letu 96.752 gld. upravnega imetja, 445 gld. rezerve in 959 gld. čistega dobička. — Obrtno pomožno društvo v Ljubljani je napravilo v svojem 40. upravnem letu 293 gld. dobička, imelo 179.189 gld. upravnega imetja, in 33.208 gld. rezerve. — Posojilnica v Postojni je imela v 13. upravnem letu 118.747 gld. upravnega imetja, 6.913 gld. rezerve in 1.154 gld. dobička. — Slap pri Vipavi 40.888 gld. upravnega imetja, 203 gld. rezerve, 742 gld. dobička v svojem 2. upravnem letu. — Celovška posojilnica: 7. poslovno leto, 128.948 gld. upravnega imetja, 3.344 gld. rezerve, 337 gld. dobička. — Posojilnica v Črni na Koroškem: 5. poslovno leto, 39.987 gld. upravnega imetja, 644 gld. rezerve, 99 gld. dobička. — Kleče pri Podravljah blizu Beljaka: 2. upr. leto, 42.043 gld. upravnega imetja, 431 gld. rezerve, 173 gld. dobička. — Spodnji Dravberg: 8. leto, 93.940 gld. imetja, 4.069 gld. rezerve, 350 gld. dobička. — Tinje na Koroškem: 6. leto, 14.555 gld. upravnega imetja, 210 gld. rezerve, 106 gld.

dobička. Velikovec: 5. leto, 84.310 gld. imetja, 3.340 gld. rezerve, 441 gld. dobička.

(Slovenske hranilnice l. 1895.) Slovenci imamo poleg 111 posojilnic tudi že 6 hranilnic, dočim pred 8 leti nismo imeli niti jedne. Najstarejša je južnoštajerska hranilnica v Celji, ki že 8. leto posluje; 7. leto deluje mestna hranilnica v Ljubljani, 4. leto ona v Kranji, 3. leto novomeška. Okrajna hranilnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je sicer lani že 23. upravno leto dovršila, toda uraduje še le zdaj v slovenskem jeziku. Najnovejša je mestna hranilnica v Radovljici, ki je začela še le 15. junija t. l. poslovati. V slovenskih rokah so več ali manj tudi okrajne hranilnice v Slovenjemgradci, v Slovenski Bistrici in v Kozjem, pa te še vedno nemško uradujejo in račune le v nemškem jeziku priobčjujejo. — Od pravih slovenskih hranilnic je imela mestna hranilnica v Ljubljani lani največ hranilnih vlog, namreč 4.030.843 gld. potem južnoštajerska 1.497.949 gld., dalje šentlenartska 842.317 gld., potem kranjska 353.014 gld. in na posled novomeška 203.407 gld.

(Tržiške volitve.) Pri občinskih volitvah v Tržiču je stranka magnatov bila zmagala v prvem razredu z enim glasom. Deželna vlada kranjska je pa razveljavila glas Karla Pollaka, ki je bil vpisan v seznam volilcev, a je v tem prodal svoje posestvo, po katerem je imel v Tržiču volilno pravico. Potem ste obe stranke v prvem volilnem razredu imeli jednako število in odločevati je imel žreb, ki je odločil ugodno za stranko reda. Magnatje (nemškutarji) so se pritožili na upravno sodišče, ki je pa razveljavilo odločbo kranjske vlade, češ, da Pollak pač materijelno ni več imel volilne pravice, ker je bil svoje posestvo prodal, formalno jo je pa imel, ker je bil vpisan v seznam volilcev.

(Strela ubila) je dne 24. junija t. l. šest-najstletno delavko Tažico Mustafič pri Veliki Dolini. Štiri delavke so okopavale koruzo. Ko se vlije ploha, stopijo pod neko vrbo. Strela vdari v vrbo. Mustafič je bila takoj mrtva, druge tri je strela močno omamila. Jedni se je zmešalo. Vedno vpije, da gori. — Dne 25. junija t. l. je tresčilo v neko hišo v Šmihelu na Dolenjskem. Hiša se ni užgala, pač pa je zelo poškodovana. Človeka ni nobenega poškodovalo.

(Strela) je dne 25. junija t. l. udarila v hlev posestnika Brađaške v Hlevnem vrhu pri Rovtahn na Notranjskem. Bližnji sosedje so takoj prihiteli na pomoč in udušili ogenj. Jedno živinče je bila strela tako poškodovala, da so jo morali zaklati.

(Strela udarila v hišo.) Dne 20. junija t. l. je tresčilo v hišo Janeza Klemena na Pristavi na Notranjskem. Strela je ubila jednega vola in šestim gospodarjem je ogenj, ki je nastal, uničil poslopja.

(Cestni odbor sežanjski) je odpravil dose-danje nemške in italijanske kažipote in je za-menil s slovenskimi. Sedaj bode tujec, ki pride v sežanjski okraj videl, da je na slovenski zemlji.

(Železnica čez Ture.) Vojni minister se je v letošnjem delegacijskem zasedanju izrekel, da bi iz vojaških ozirov bila ugodnejša železnica skozi Bohinj, kakor pa železnica čez Ture.

(Zadušil v kanalu pred straniščem.) V Trstu se je delavec Josip Decilia te dni zadušil, ki je praznil kanal javnega stranišča. Stranišča so menda napak narejena, da se v kanalih nabirajo strupeni plini. Pred Decilio se je bil že tudi v tem kanalu ponesrečil neki drugi delavec.

(Predsednik nadsodišču v Trstu Peck), je umrl. Na njegovo mesto pride dvorni svetnik pri najvišjem sodišču dr. Kindiger. Če je več slovenščine in hrvaščine, ne vemo.

(Slovenščina in goriška odvetniška zbornica.) Goriška odvetniška zbornica hoče na ta način onemogočiti slovenske obravnave pri sodišču, da določa za zagovornike slovenskim zatožencem same Italijane, italijanskim zatožencem pa Slovence. Italijanski zagovorniki seveda ne izpregovore besedice slovenski. Sodišču je to tudi prav in obravnava se v sami laščini. Kakor se govori, mislijo slovenski odvetniki začeti italijanske zatožence slovenski zagovarjati, ako bode odvetniška zbornica dolgo tako postopala.

(Bombe na Reki.) Minoli teden je prišel na Reko neki Benedetto iz Italije. Ko so finančni

stražniki pregledali njegovo prtljago, našli so pet dinamičnih bomb. Razumno, da so ga zaprli.

(Utihotapljenje italijanskega vina.) Na Reki so finančni organi zasledili 50 velikih sodov po 600 litrov in več, italijanskega vina, katerega so hoteli utihotapiti v pristanišče, kjer je trdka, ki trguje z vinom. Seveda bode dotična trdka morala plačati jako visoko globo.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) so letos še darovali: V Bolcanu: Gd. Vinko Vetrh, nadoficijal južne železnice 2 gl. V Cirknici: Rodoljubna gospa Matilda Sebenikar 5 gl. V Černomlju: Gd. Anton Kupljen, c. kr. notar 3 gl. V Chamu: Gd. J. Stojnič 8 mark 50 kr. = 5 gl. 24 kr. Na Dunaju: Družba slov. uradnikov v V. okraju 2 gl. Slovenka v zadnjem večeru slovenskega kluba 2 gl. Gg. državni poslanci po g. V. Pfeiferju in sicer: Visokorodni grof Alfred Coronini 10 gl.; dr. Ferjančič, dr. Gregorec, dr. Gregorčič, (društveni ustanovnik), eksc. grof Hohenwart, kanonik Klun, Koblar, Kušar, Pfeifer, Povše, Višnikar po 5 gl. Ivan Nabergoj 3 gl. Na Dunaju so dalje darovali: Gg. Jos. Stritar, c. kr. profesor, Alojzij Kremžar, vodja mag. v III. okr. in mag. svetnik, Anton vitez Globočnik-Sorodolski, vladni svetnik itd., dr. Pavel Turner, (društveni ustanovnik), pos. itd. — po 10 gl. Dr. Vladimir Globočnik pl. Sorodolski, minist. tajnik 6 gl.; dr. Klement Seshun, dvorni i sodni odvetnik 7 gl. (letos drugi dar); dr. Peter Laharnar, minist. podtajnik 6 gl.; Žiga Sežun, c. kr. likvidator, Raimund Deu, magac. šef pri južni železnici, Satter Henrik, višji kontrolor pri avstr. ogerski banki po 5 gl. Davorin Žunkovič, c. in kr. stotnik, Jan Jec, pol. višji komisar, Viljem Schramek, inženir pri c. kr. gen. ravnateljstvu avstr. drž. žel., Albert Tuschek, blagajnik piv., dr. Miglič, c. in kr. polkovni zdravnik, dr. Anton Deles, c. kr. podtajnik v minist. za notranje zadeve, Ivan Luzar, revident pri juž. žel. ravnateljstvu, gospica Melanija Sittig, učiteljica, Adolf Sluga, gen. zastopnik zav. družbe „Anker“ itd. — po 3 gl. G. Ludv. Jošt, c. kr. poštni kanc. 2 gl. 50 kr.; g. Miroslav Šjanec, šolski ravnatelj 2 gl. Gg. Jakob Vrečko, poštni asistent, dr. M. Ploj, c. kr. tajnik v fin. ministerstvu (drugi dar), Leopold Cvetnič, c. kr. poštni kontrolor po 1 gl. V Gorici so darovali gg.: dr. Nikolaj Tonkli, odvetnik itd., dr. Henrik Tuma, dež. poslanec itd. po 5 gl. Andrej Gabršček, tiskar in urednik 2 gl. V Hrastju pri Kranju: Vč. g. Lovro Rožman, duhovnik 5 gl. V Idriji: G. K. Svoboda, c. kr. inženir 2 gl. V Jesenicah: G. Anton Traun trgovec 5 gl. V Kamniku: Gg. dr. Karol Schmidinger, c. kr. notar itd. 5 gl. V Komendi: G. Andrej Svetlin 2 gl. V Kobaridu: G. Ivan Lapanja, zemljemerec in dež. poslanec 5 gl. V Kranju: Gg. Valentin Štempihar, odvetnik, Viktor Globočnik, c. kr. notar in dež. poslanec po 5 gl. Fr. Omersa, trgovec, France Fischer, hotelir, Karol Florijan, posestnik po 2 gl. Ivan Štelé, posestnik, Martin Novak, c. kr. poštar po 1 gl. V Kutni Hori (na Češkem): G. Janez Roscher, c. in kr. stotnik 5 gl. V Ljubljani: Sl. kmetiska posojilnica okolice ljubljanske 20 gl. Slavna družba sv. Cirila in Metoda 10 gl.; gg. Ivan Martinak, c. kr. dež. sod. svetnik, dr. Janko Babnik, c. kr. sodni pristav, France Zužek, c. kr. nadinžener, Ivan Perdan, veliki trgovec, vč. Janez Gnjezda, c. kr. prof., Ivan Murnik, c. kr. svetnik itd., dr. Viktor Supan, odvetnik po 5 gl.; Dragotin Žagar, dež. blagajničar 3 gl. V Ljutomeru: Vč. g. Ivan Skuhala, dekan itd. 2 gl. V Logatcu: G. France Majdič, c. kr. okr. živinozdravnik 3 gl. V Novem mestu: Gg. dr. Albin Poznik, c. kr. notar 5 gl.; dr. Fr. Detelja, c. kr. gimn. ravn. 1 gl. V Ormožu: Slavna posojilnica 15 gl. V Preski (pri Ljubljani): Vč. g. Martin Drčar, župnik 3 gl. V St. Pöltnu (na Nižjeavstrijskem): G. Valentin Oblak, c. in kr. stotnik 3 gl. V Sedlu (na Goriškem): Vč. g. Šimon Gregorčič, vikar 5 gl. V Stillfriedu (na Nižjeavstrijskem): Vč. g. dr. Mihael Mogolič, župnik 5 gl. V Šempasu (pri Gorici): Vč. g. Blaž Grča, župnik in deželni poslanec 2 gl. V Trbovljah: G. Jožef Kržič 1 gl. V Trnovem (pri Ilirski Bistrici): G. Ivan Brinšek, trgovec 5 gl. V Trstu: G. Anton Klodič pl. Sabljadolski, c. kr. šolski nadzornik 5 gl. Na Uncu (pri Rakeku): Vč. g. Franc Klemenc, župnik 1 gl. V Vitanju (na Štajerskem): Slavna posojilnica 10 gl. — Za toliko darov bodi iskrena

zahvala rodoljubnim darovalcem, darovalkam, narodnim zavodom, posebno še gosp. državnemu poslancu V. Pfeiferju za lepo svoto 63 gl., ki jo je nabral mej gg. slovenskimi državnimi poslanci. Ta plemenita požrtvovalnost za revne slovenske velikošolce na Dunaju zbuja i nadalje mile Slovence in Slovenke, osobito pa še narodne zavode k daljnemu zdatnemu podpiranju revnih naših dijakov na Dunaju, slednje pa, da se marljivo uče, lepo vedó ter svoj značaj utrjujejo za bodoče uspešno delovanje v blagor narodu! — Dalje darove sprejema vč. g. dr. Fr. Sedej, c. in kr. dvorni kaplan, ravnatelj v Avguštinju, Dunaj, I. Augustinerstrasse 7.

Druge avstrijske novice.

(Državni zbor odložen.) Gospodska zbornica je dne 25. junija t. l. imela zadnjo sejo, potem se je pa zborovanje odložilo do jeseni. Do tega dne so državni poslanci dobivali dnevne, da si državni zbor ni več zboroval. Gospodska zbornica je v dobri uri rešila celo vrsto važnih predlog, mej drugim zakone o posojilu kranjski deželi, o krajevnih železnicah, ponižanju zemljiškega davka in o odpisu zemljiškega davka pri vremenskih uimih. Razgovora skoro nobenega ni bilo, gospodje so kar pritrdili sklepom zbornice poslancev.

(Vojni minister Krieghammer) baje v kratkem odstopi. Ne more se sporazumeti z načelnikom glavnega generalnega štaba. Vojnemu ministru se zdi, da se načelnik glavnega generalnega štaba preveč meša v stvari vojnega ministerstva.

(Grofa Badenija vlada) ima nenavadno veliko zaupanje cesarjevo. To je cesar pokazal te dni. Dal je vladi pravico, da sme imenovati tudi uradnika VII. činovnega razreda. Dosedaj je vlada imenovala le uradnike VIII. činovnega razreda. Uradnike VII. in višjih razredov je pa imenoval cesar. Tudi nekatere druge stvari je cesar odstopil vladi, katere je dosedaj imel sam odločevati.

(Zavarovanje živine.) Vlada misli vpeljati prisilno zavarovanje živine. Obrnila se je že do kmetijskih zbornic, da izrečejo svoje mnenje. Potem bode izdelala načrt zakona.

(Levičarji) so jeli priganjati, da se razpusti državni zbor in razpišejo nove volitve. Levičarji vedo, da mnogo zgube pri volitvah, a vendar imajo važen povod, da sedaj zahtevajo razpust zbornice poslancev. Levičarji so dobri prijatelji Madjarov. Nikakor ne morejo proti njim zborovati, ko pride na dnevni red razprava o obnovljenji pogodbe z Ogorsko. Volilci bi pa ne bili zadovoljni, ako njih poslanci le preveč odjenjajo Madjarom. Če bode pred razpustom državnega zbora se obnavljala pogodba, bode marsikak levičar pri novih volitvah zgubil mandat. Ako bodo pa volitve poprej, bodo pa levičarji lahko pred volilci govorili, kako da hočejo braniti naše državne polovice koristi. Ko bodo zopet voljeni, pa bodo glasovali za Madjare.

(Katoliška stranka na Moravskem.) Osnovala se je na Moravskem katoliška stranka. Nova stranka se bode borila proti liberalizmu in zavračala vse napade na cerkev. Poganjala se bode za češko državno pravo, narodno jednokopravnost, občno volilno pravico, versko šolo in posebno vseučilišče za Moravsko. Nova stranka bode delala za osnovo kmetijskih zadrug in zboljšanje stanja delavcev. Program novi stranki je jako dober, a vendar mi dvomimo, da je za Čehe v korist, da se vedno bolj cepijo.

(Velika Češka.) Nemci znajo lagati in hujskati. Da bi nahujskali svet proti Čehom, so v nekem berolinskem listu jeli lagati, da Čehi hočejo s pomočjo Rusije in Francije osnovati veliko Češko državo, ki se bode razprostirala od Severnega do Jadranskega morja. Polastili bi se radi vse Saksonske in velik del Prusije. Seveda še nadalje sumničijo tudi Čehe, da so slabi avstrijski domoljubi.

(Izsvzeti Slovaki.) Povodom tisočletnice ogerske države je bilo pomiloščenih več političnih zločincev. Mej pomiloščenimi ni nobenega Slovaka. Vlada menda nalašč ni Slovaka hotela predložiti v pomiloščenje.

(Ponemčevanje v Galiciji.) Castniki so v Tarnopolu v Galiciji zahtevali, da se vpelje v tamošnji kazini tudi nemščina za poslovni jezik. Meščani v to niso privolili in častniki so izstopili iz kazine. Na to je pa okrajni glavar Zavadski prevel v nemščino pravila kazine in jel nagovarjati kazinske člane, naj nemščino proglase za poslovni jezik. Okrajni glavar je delal po nalogu višjih gospodov, katerim ni po volji, da v Galiciji nima nemščina prave veljave.

Ogled po širnem svetu.

(Sv. oče papež) je poslal ogerskim škofom posebno navodilo, kako je postopati v verskih vprašanjih. V tem navodilu se posebno opozarja tudi na to, naj kateheti v šolah otrok ne uče veronauka v madjarščini, dokler otroci madjarščine ne znajo. Ravno tako naj duhovniki ne propovedujejo v madjarščini, dokler se ne prepričajo, da ljudje tudi popolnoma madjarski znajo. V pismu se opozarja tudi na nevarnost, ki preti od tako imenovanih kulturnih društev, ki imajo na Ogorskem blizu tak namen, kakor nemški „Schulverein“ pri nas.

(Črnogorski knez) je dne 27. junija t. l. prišel v Beligrad obiskat srbskega kralja Aleksandra. Mesto je bilo tem povodom z zastavami in zelenjem oplešano. Na tisoče ljudi je prišlo z dežele, da vidi črnogorskega vladarja. Pri prihodu je črnogorskega kneza presrečno pozdravil kralj Aleksander. Mnogobrojno občinstvo je tudi z nepopisnim navdušenjem pozdravljalo prihod junaškega vladarja. Ta obisk je velicega pomena, kajti prijateljstvo Črnogorcev utegne še biti za Srbe velike važnosti, ako nastanejo večje zmešnjave na Balkanu. Marsikaj kaže, da Turčija ne bode mogla vzdrževati reda. Celó v Stari Srbiji so razmere že napete. V Prizrenju je tako sovražstvo mej mohamedanci in kristjani, da je načelnik policije pozval kristjane, naj ostavijo mesto.

(Vstaja na Kreti.) V ponedeljek se je otvorilo krečansko narodno sobranje. Zborovati seveda ne more, ker kristjanski poslanci niso prišli. Kristjanski poslanci se sami snidejo v kakem drugem kraju, da izvolijo kristjanskega guvernerja. Če se turška vlada misli pogajati zaradi miru, mora najprej priznati izvoljenega kristjanskega guvernerja. — Zadnje dni je bilo več bojov in so kristjani nekajkrat otepli turške vojake. V Carigradu bi radi utajili te poraze. Veleposlaniki so imeli posvetovanja in sklenili od turške odločno zahtevati, naj upelje reforme. Turška vlada se za to zahtevo seveda dosti ne zmeni, kajti le predobro ve, da se velevlasti ne poslužijo nobene sile, ker nikakor niso jedine mej seboj.

(Razmere v Armeniji) so letos še slabše nego so bile lani. V Vanu so bili veliki boji, v katerih so mohamedanci pobili nad 400 ljudi. V okolici so ustaši požgali mnogo vasij. Po poročilih iz Turčije je turška vojska naredila red. Po deželi se pa klatijo roparji, katerim pa ni lahko priti do živoga, ker turškim vojakom ubeže čez perzijsko mejo.

(Vstaja Druzov na Libanonu) napravlja Turčiji veliko skrbi. Nad 20 batalijonov so že poslali v Azijo. Za Turčijo je pa težavno na vse strani pošiljati vojake, ker po vsej državi vlada nezadovoljnost in se je povsodi bati vstaje. Vojaki, ki so se poslali v Azijo, vzeli so se največ iz Makedonije, kjer sedaj javna varnost ni posebno velika.

(Anglija v Egiptu.) Angleži baje mislijo jeseni nadaljevati vojno s Sudanci v gorenjem Egiptu. V oktobru pošljejo v Egipt 15000 mož.

(Napaden perzijski šah.) Novega perzijskega šaha skušal je umoriti neki privrženec vere babistov. Šah ni poškodovan, napadovalca so pa zaprli.

Dopisi.

Laporje, 25. junija 1896. (Slovenjebistriška postaja.) Poročal je že cenjeni „Domovini“ nekdo o strašnej nesreči, katere se je dogodila dne 15. junija t. l. na slovenjebistriški postaji. Kot opazovalec tega dejstva, dovolite g. urednik, da tudi jaz o tem žalostnem trenutku nekoliko spregovorim in svoje misli razodenem.

„Po smrti ni pokore“ so si mislili tudi nesrečni rezervisti primorskega pešpolka št. 97, ko jih je nepokorščina hudo kaznovala.

Res je prepovedano vojakom se po železnici voziti na takšen način, kakor so se ti vojakovi vozili, a kedo jim bode zameril, če si hočejo s tem, da molijo noge raz vozov, vročino preganjati? Vsakemu, ki je že opazoval, kako so ti trpini v živinskih (vagonih) vozovih nabasani, bode se milo storilo in gotovo jih bode omiloval. Vse hujše pa se jim še godi, ako jih muči huda vročina.

Čestokrat je živina v železničnih vozovih bolj obvarjena, kakor pa ubogi vojaki.

Pred nekoliko dnevi videl sem ravno na tej postaji žel. voz, prav dobro napravljen, za tiste živalice, ki kaj rade uživajo ž. lod. Živalice so se po mojem mnenju prav dobro počutile, kajti vetrec jim je pihljal skoz vozove in jih branil prehude vročine.

Gotovo, da me je srce bolelo, ko sem primerjal one zaduhle vojaške vozove s temi svinjskimi hišicami. Vsaj mi se vidijo boljši, kakor pa zabiti vozovi.

S tem pa ne mislim reči, da bi se naj vojak v takšnih svinjskih hišicah vozili, ampak kot človek. Vojak je važen činitelj države, naj bi se tedaj vozil tako, kakor drugi ljudje.

Vsak trezno misleč človek mi bode gotovo pritrdil, da je to trpinčenje, ki se godi človeku — vojaku.

Vas človekoljubne čitatelje cenj. „Domovine“ pa danes vprašam:

„Od kod to, da se tako malo skrbi za prevažanje po železnica za preimeniten vojaški stan?“ Vojak.

V Brežicah, dne 22. junija 1896. — Kdo ne pozna Brežic, prijaznega mesteca na levem bregu bistre Save ob hrvaško-kranjski meji? L. 1890. našli so 1057 stanovnikov pri ljudski štetvi v tej velenemški južni postojanki in med temi stanovniki eno dobro tretjino pristnih, zavednih, neodvisnih in nikomur se klanjajočih Slovencev; slabe dve tretjini pa pojaničarjenih narodnih odpadnikov, ki sicer pri vsaki priliki trde, da so tudi Slovenci, da pa mora njih mišljenje biti nemško, ker le nemštvu se imajo zahvaliti, da so postali tako imenitni „purgarji!“

Pravi Nemcev ne našteješ tu toliko, kot prstov na tvoje desnici in vendar veljajo Brežice pred svetom za nemško mesto, za nemško posest.

Naša sodba utemeljena na rodbinskih in jezikovnih razmerah, in samo te morajo biti merodajne razsodnemu človeku, glasi se pa pravilno: Brežice so bile, so in ostanejo slovensko mesto po geografski legi, po jeziku in narodnih šegah domačega prebivalstva.

Nemško lice mu je le na videz in umetno našemljeno posilnemško barvo, kakor večinoma drugim spodnještajerskim trgov in mestom.

Po celem svetu se snujejo dandanes stranke; dve stranki imamo tudi tu, slovensko in nemško. V obče živite mirno med seboj — a le na videz, na tihem pa bijete ljuti boj — boj na življenje in smrt. Katera stranka bo zmagala? po naši sodbi tista, ki vihti pošteno orožje — orožje odkritosrčnosti in resnice, propasti pa mora prej ali slej ona, ki je skovana po sili in na lažnjivem temelju.

To mirno življenje razburi pa čestokrat kaka mala rabuka, mala praska, ki kaže osobito našim oblastvom jasno dovolj, da ni vse zlato kar se svetli: Evo vam malega dokaza o naši trditvi. —

V pretečenem mesecu postavili so naši „purgarčki“ velikanski „maj“ tik mesta na posestvo, ki je lastnina znanega brežkega rodoljuba. Okinčali so ga, da ne bi bilo zamere ne na desno ne na levo, s slovensko trobojnico in čujte! s pristno „frankfurterico“.

Razobesili so obe zastave v popolno stratičnem slogu, slovensko trobojnico nasproti slovenski okolici, „frankfurterico“ na mestni strani, češ, tule so Nemci doma.

Drugi dan zapazil je prej omenjeni rodoljub to čudno barveno zmes, ki mu ni nič prav ugajala; prijazno a odločno je naročil najbližnjemu aranžerju te fantovske komedije, da mora „frankfurterica“ dol, ali pa maj proč. — Presta-

vili so tedaj če tudi težkim srcem maj na drugo stran meje, a slovenske trobojnice ni bilo več gori, vrh maja je pa razplapolala v jasni višavi še večja „frankfurterica“.

Dne 5. maja zjutraj zginil je pa maj in zginila je najlepša švabska zastava; oropano vsega kinča našli smo suho drevo v cestnem jarku, „frankfurterico“ je pa odnesel neki šalji-vec, prinesel je pa ni nazaj do današnjega dne.

Postavili in z železom okovali so še drugi maj, okinčali so ga zopet z izzivajočo nemško zastavo, priredili so ji pa ponočno stražo, ki je imela čuvati na tem, da se ne pripeti preljudi „švabski“ zastavi zopet kako nesreča.

Nad brežkimi Slovenci izlila se je zdaj gosta ploha nesramnih lažij, češ, nikdo drugi ni podžagal maja, nikdo drugi ni ukral „frankfurterice“ ko brežki „bindišarji“, tedaj le po njih! saj ima kazenski zakonik dva paragrafa: 460 in 468. — V potu svojega obraza skovali so brihtni „nemškutarčki“ ovadbo zoper štiri brežke Slovence; prav previdno je dal „kunštni“ naš župan tej ovadbi ustmeni svoj „placet“ in ubogi kazenski sodnik je imel pri treh obravnavah svoje veselje, ko je moral poslušati in zabilježevati neslane laži nahujskanih prič.

Česar smo bili prepričani, do tega je prišlo. Niti pičice krivde, niti najmanjšega dokaza niso mogli najti zoper naše ljudi; cela obravnava je dokazala le to, da je marsikatera priča med potom do sodnije popolnoma pozabila prejeta inštrukcijo, in da je ostala nazadnje le pri resnici. Ta obravnava dokazala je še nekaj, dokazala je namreč, da so počeli javni c. kr. uradniki posegati v podlo in nesramno hujskanje zoper slovenski živelj brežkega okraja.

Izjaviti nam je tu odločno, da smo prijatelji uradnikom, naj si bode te ali one politične barve; opravičeni smo pa zahtevati od njih, da spoštujejo jezik in čut naroda, med kojim živijo, saj so po naši sodbi na odlična mesta postavljeni zaradi ljudstva, nikakor pa ne ljudstvo tu zaradi njih.

Konec prej navedene preiskave je pa tale: Tukajšni c. kr. davčni adjunkt g. Ernst Potrz je bil kolovodja tej majini aferi. Skrbel je za potrebno drevo in nakit s „frankfurterico“, bil je glavni poveljnik ponočne straže, kateri je postregel s pivom in drugimi tekočinami, samo Bog obvari misliti, da je šlo to iz njegovega žepa.

Ovadbo je tudi on skoval; ker je pa ni hotela prepisati hčerka davčnega uradnega sluga, preskrbel je konečno prepis sam po maniri zakotnega pisarja. In v kakem društvu je storil vse te slavne čine? Pomagači so mu bili tukajšni mladi trgovci, ki sliši na prav značilno ime „Gmeiner“, ki pa prav rad prodaja svojo robo in „grenko“ Götzovo pivo slovenskemu kmetu, potem pa trojica občeznanih nedeljskih razsajevalcev Žerjav, Vinkšelj, Narad — zgolj sinovi nemškega pokolenja, kar že imena kažejo in pa g. c. kr. davčni adjunkt Potrz, kaj ne, to je prav lepa pajdašija?

Marsikatero imamo še zabilježeno, pa ne gre nam iz peresa, uporabili jo bomo po potrebi o pravem času in na pravem mestu, za danes naj zadostuje ta šopek duhtečih cvetljic.

Galantni politični šef velikega brežkega okrajnega glavarstva ima v posameznih slučajih prav nežen čut za redno in dostojanstveno obnašanje javnih uradnikov; pripoveduje se, da je celo večnega kandidata za ravnateljsko čast gospoda nadučitelja Ornika prav inštruktivno poučil, kako se na ulici spodobno pozdravlja in odzdravlja. Spominjamo se tudi prav dobro s kako gorečnostjo je vodil disciplinarne preiskave proti popolnoma nedolžnim narodnim učiteljem in uradnikom. Radovedni smo tedaj po vsej pravici, kako spričevalo bo dobil od njega, najzoro-nejši c. kr. davčni adjunkt v Brežicah, gospod Ernst Potrz.

Iz Sv. Bolfenka na Kogu. Saprament, gospod urednik, tako pa vendar ne smete več našega „gemajnde sekreterja“ jeziti, kakor ste ga razjezili v nekem priobčenem članku. Huda bi Vam znala presti, z vašim listom vred. Naš „veleučeni“ gospod pa so v strašni jezi metali kletvice na Vas in „Domovino“.

Pa joj in joj! Naš blagi kogovski „županček“ pa so se jokali in žalostni bili, ko so slišali,

da je njihov „veleučeni gemajnde sekreter“ v „cajtingah“. Videl sem njih nekoč kako so z nogami cepetali ter bridko za njim žalovali, ker so slišali, da je naš „veleučeni“ gospod poudarjal, da več ne bode za nikogar pisal. Naš „županček“ so pa tu in tam bridko tožili in govorili, da se sedaj ne upajo več k „veleučnemu gemajnde sekreterju“, ker so se silno bali, da jim ta ne bi bil vrat pokazal. Ali „županček“ so vendar h „gemajnde sekreterju“ šli, in kakor sem slišal, ni bilo nič hudega. Naš „veleučeni“ gospod se je le v prvi jezi vsemu odpovedal, ali pozneje pa se je ohrabil, in se oddahnil, sedaj pa mislim, da bo dalje časa ostal v svoji častni „gemajnde sekreterkeje“ službi.

Našemu „župančku“ pa ne bomo prej miru dali, dokler si ne bo oskrbel pisarja zmožnega slov. pisave, da se ne bomo s sedanjimi g. S. arabskimi, ali Bog ve s kakimi črkami ukvarjali, kakor se je moral enkrat naš čast. g. župnik, kateremu je „milostiva gemajnde sekretarjeva“, prinesla neko pismo za podpisati, ki ga ni bilo razumeti.

Zato pa svetujemo g. županu in le to želimo, da v svojo občino slovensko uradovanje vpelje, potem bode pa naenkrat lep mir. Dokler pa se to ne zgodi, našega „župančka“ ne bomo pozabili. Vitansky.

Iz Ljutomera. Naš trg ima vedno kak „špas“. Zdaj, ko je počelo vroče biti, so se naši gospodje na — ič in — ar spravili na nemško šolo. „Dva razreda moramo imeti“, so sklenili in hajdi na delo! Pisali so v Gradec izpustivši okrajni šolski svet, kateri jim prè ni dovolj naklonjen; a gospodje so se prepričali, da v Gradci še niso poučeni odločivni krogi, o raznih svoboščinah ljutomerskih Nemcev; poslali so namreč celo stvar v Ljutomer okrajnemu šolskemu svetu. Kakor čujemo je ta statistično dokazal kaka potreba bi bil drugi razred nemške šole, ko še za jeden razred ni nemških otrok, ampak tlačijo tja ubogo deco viničarjev in Medžimurcev. Radovedni smo, kaj poreče vis. c. kr. deželni šolski svet? Bo li osnoval šolo za otroke, ki jih ni? Res tužne razmere tlačijo nas Slovence.

Te dni je odšel iz Ljutomera urar, katerega je Franček s Kamenščaka lansko leto zvabil v Ljutomer — stradat. Ker je mož — nekje od Kamnika doma — moral biti Nemec, je moral oditi, ker za deco, ki jo je moral pošiljati v nemško šolo ni imel kruha. Franček ima pa zdaj zopet priliko kakega „Stammesgenossa“ zvabiti v svojo hišo — stradat. Kakor čujemo, se bo oziral pri tem na take očete, ki imajo 6—15 otrok v starosti do 14 let.

Okoličanom bi pa priporočal, naj se bolj drže gésla: „Svoji k svojim!“ Prodajalnice in krčme ljutomerskih Nemcev obiskovati se pravi sam sebi šibo namakati. Kaj nimamo dovolj narodnih prodajalnic in krčem?

Kadar so volitve ali kadar se kaj zoper Slovence kuje pri nas, so vsi tisti, ki žive od žuljev Slovencev, trdno zvezani proti nam. Ne podpirajmo jih toraj in kmalu bodo bolj krotki postali.

Bližnji Sv. Križ je poštna direkcija prekrstila v „Kreuzdorf in Steiermark“, tako so pisali nemški listi. Kako bo pa slovensko? Ali bo poštni pečat zopet samo nemšk? Križevčani, pošljite vendar v Gradec tiste groše, da bo dala direkcija narediti dvojezičen pečat, ker prè za take vlada nima peněz. Postavite se, kaj boste hlapčevali! Zahtevajte na lastni zemlji od tujca spoštovanja vašega lastnega jezika, ako nočete, da se vam bo tujec smejal! Čas bi tudi bil, da bi one občine ki so v poštne okrožji ljutomerskem, poslale energično prošnjo v Gradec, da se pečat v Ljutomeru posloveni.

Iz Pohorja. „Kar je pa treba enemu ko drugemu, posebno pa kmetu v socialnem razvitku, to je poduk, to je šola!... S to resnico je najtesnejša zvezana druga resnica, da so narodno najbolj zavedni okraji na slovenskem Štajerskem tudi najbolj izobraženi in v primeri z drugimi v najboljšem blagostanju.“

Kako resnične so te prelepe besede, katere je vrla „Domovina“ v svoji zadnji številki zapisala, to se pač vidi in opazuje povsod pri nas, zlasti pa še na našem lesabogatem Pohorju. Da! uka je našemu ljudstvu najbolj treba, kajti le po

dobro
do n
ženja
stve
brim
splol
spale
čvrs
dovi
kako
napr
širok
Poh
več
vide
tako
le g
prez
bi s
tud
rod
tak
je
Ner
klij
nih
oč
ura
drž
ner
los
tak
sti
ski
zna
ga
rar
in
pre
sp
Za
kil
bil
tu
Ka
če
ra
dr
ve
šo
ur
vo
ču
in
ne
ce
ka
ir
sl
n
Z
te
o
z
s
s
n
š
P
l
t
r
z
v
t
t

dobrem uku, ki se pridobi v dobri šoli, pride se do narodne zavednosti, samostojnosti in premoženja. Kakšne so pač bile narodne in gospodarstvene razmere pri nas na Pohorju še pred dobrimi 20. leti! O narodni zavednosti takrat tukaj sploh ni bilo govoriti, vse je dremalo, vse je spalo in res se je bilo bati, da nam krepke, čvrste in nadarjene prebivalce teh lepih in rodovitnih krajev uduši nemčurstvo, ki je takrat kakor huda mora dušilo in oviralo ves narodni napredek. Naši nasprotniki Nemci so se tudi že širokoustno ponašali, češ, nekelej sicer slov. Pohorje je že ponemčeno, tukaj Slovenci nimate več kaj iskati in opraviti. In res je bilo tako videti. Nemčurstvo imelo je takrat v naših krajih tako moč, da je vsakega Slovenca, ki bi se bil le ganil, takoj uničilo; zasramovanje in splošno prezirjanje bilo je vsakemu gotovo plačilo, kdor bi se bil kazal in imenoval Slovenca. Zato pa tudi skoraj na celem Pohorju ni bilo najti narodno zavednega moža; in če je bil kje kateri, tako si vendar ni upal na dan, kajti bati se mu je bilo premogočnih narodnih nasprotnikov. Nemci in nemškutarji edini imeli so povsod izključljivo vladarstvo. V občinskih zastopih, krajnih šol, svetih sedeli so sami nemškutarski očaki, ki so seveda nemško prisegali in nemško uradovali. Kadar so bile volitve za deželni in državni zbor, izvolili so se sami zagriznjeni nemškutarji v volilne može. — Isto tako žalostne so bile tudi gospodarstvene razmere. Naš tako premožen kmet bil je vled svoje nevednosti popolnoma v rokah nemških in nemškutarskih lesnih barantavcev. Ker sam ni ničesar znal in vedel, si tudi ni mogel ničesar pomagati in bil je tako rekoč na bolj izvedene barantače navezan. Nemcu je celo leto vozil blago in končno je prejel zanj toliko, kolikor mu je prekupec dati hotel; kmet je bil hvaležen, da je sploh svoje blago prodal in bodi si že kakorkoli. Zato so pa tudi takrat vsi lesni trgovci v kratkih letih silno obogateli, slov. kmeta pa so dobili popolnoma v svojo oblast. Res so bili to kaj tužni časi za slov. prebivalce ob našem Pohorju! Kako je pa dandanes vse drugače! Ljudstvo se čedalje bolj zaveda svoje narodnosti, čita obilno raznovrstnih knjig, in časopisov, ustanovlja bralna društva, prireja slovenske veselice, ki budijo in vedrijo stare in mlade. Občinski zastopi, okrajni šolski sveti so v slov. rokah in tudi slovensko uradujejo. Pri volitvah v deželni in državni zbor volijo se vseskozi narodni volilni može. Nemčurstvo pri nas vidoma peša od dneva do dneva in le malo časa še, ter obnemoglo boče popolnoma. Kmet ne daja več svojega blaga za vsako ceno nemškemu prekupcu, temveč prodaje sam kar naravnost; sam kupčuje, sam dela račune in sam vodi vse dopisovanje seveda v slovenskem jeziku. Dobiček kojega je poprej hranil naš narodni nasprotnik, ima sedaj kmet sam. Zato pa tudi vidimo, kako so v kratkih letih tako mogočni lesni trgovci ali izginili ali pa osiromašili; le malo jih je še, ki bi se zamogli z velikim premoženjem ponašati in še tisti, ki so, imajo je od svojih prednikov. Tukajšni posestnik je postal v duševnem in gospodarstvenem oziru samostojen in ni več odvisen od nemških lesnih trgovcev. To vse je gotovo velikanski prevrat, ki se je izvršil v teku zadnjih 20 let. In če končno vprašamo, kako se je vse to v tako kratkem času zgoditi zamoglo; tedaj moramo kar odkritosrčno in brez ovinkov pripoznati, da se imamo za ta velik napredek v prvi vrsti zahvaliti šoli in vrlim našim narodnim učiteljem. Ljudje naučili so se v šoli dobro slovati in pisati, potem so začeli polagoma čitati knjige in časopise — pred 20. leti je bil slov. časopis v naših krajih prava bela vrana, — ter so tako prišli do drugega, boljšega spoznanja. Res je nekaj učiteljev, ki še trobijo v rog nam nasprotne nemškutarske stranke, pa kakor peša le ta, tako gine tudi njihova veljava in oni postali so nam popolnoma neškodljivi. Večina naših učiteljev pa je vrlo narodna, ki tudi izvan šole deluje v prid in blagor ljudstva. To pripoznati mora vsak, ki je naše razmere poznal, kakšne so bile poprej in kakšne so dandanes. Šola in uk sta toraj slovensko prebivalstvo ob našem Pohorju dovedla do narodne zavednosti in do gospodarstvene samostojnosti; šola in poduk

položila sta prvo podlago narodnemu napredku v naših krajih.

Narodno-gospodarske novice.

Bela detelja.

Mnogim gorskim krajem s peščeno ali kamnito ali tudi ilovnato zemljo je znana bela detelja kot travniška ali pašniška rastlina, na njivah jo pa le redkokdaj pridelujejo. Poskusi pridelovati jo na njivah se povsod niso obnesli. Včasih je prvo leto bela detelja popolnoma se izjalovila; za deteljo na ugodni zemlji se je pa tako navadno manj pridelala, kakor rudeča detelja. Zaradi tega se pa bela detelja še ne sme zavreči. Če se prav ž njo ravna in se seje v pravi vrsti, se njeno pridelovanje dobro izplača.

Bela detelja raste po travnikih in poljih, divja raste na vsaki zemlji, tudi na taki zemlji, na kateri rudeča detelja ne raste, tudi na kamniti, če je le kaj sveže prsti.

Bela detelja je divja majhna, na polju se pa pridelala mnogo večja. Posebno veliko jo imajo v Angliji, kjer jo zelo pridelujejo.

Bela detelja se seje pomladi mej žito, kakor rudeča, in se fino seme navadno zadela z valjarjem.

Plevel bela detelja bolje zatere, ako dobro raste, nego rudeča. Prej cvete, kakor rudeča in prej naredi seme in gotovejše; za neugodno vreme ni tako občutljiva. Če je vlažna pomlad, se je več nakosi, kakor, če je suha. Stalna moča pa ne ugaja beli detelji.

Bela detelja hitro raste, in pri ugodnih vremenskih razmerah se že prvo leto lahko pase po nji. Beli detelji namreč nič ne škoduje drugo leto ako se prvo leto popase. Bela detelja je boljša za krmo, kakor rudeča, in travniki, na katerih raste bela detelja, morejo se mej najboljše šteti.

Bele detelje se ne manjka na peščenih travnikih sploh, ako je le dovolj uloge, samo da je majhna. Če se pa taki travniki gnoje z apnom, lesnim pepelom in mavcem, zraste velika in zatre mnogo slabih trav in travnik je videti, kakor bi bil posejan z belo deteljo. Bela detelja raste tudi na ilovnatih travnikih, ako se posipljejo s pepelom.

Bela detelja se navadno seje za ozimino ali za grajščino. Ne sme se prav pogosto sejati. Dobro je, če pride še le v šestem ali sedmem letu zopet na vrsto. Potem pa raste tri leta.

Prva košnja bele detelje ni enakomerna. Zaradi tega se običajno druga košnja rabi za pridelovanje semena. Na hektarju pridelala se kaj 5 meterskih centov semena. Prvič se bele detelje manj nakosi, kakor rudeče, a je krma že boljša, drugič se je pa navadno tudi več nakosi. Na izsesano zemljo pa bele detelje ne sej, ker se ti trud ne izplača.

V krajih, koder rudeča detelja ne vsepa, se daje bela detelja večkrat dobro prideljevati, ako se jej le dobro gnoji. Na deteljišča se pa potem lahko seje ozimino.

Če se pusti bela detelja za seme in se posuši, se mnogo rajši mlati, kakor rudeča, katere mlatva je zares prava muka.

V krajih, koder se pečajo zelo z ovčjerejo, sejejo veliko bele detelje in potem pasejo po njivah. Ovce, ki hodijo na tako pašo, manj bolehaajo. Če so te ilovčaste, mora se mej belo deteljo sejati kake trave, ako se hoče rabiti za pašo, najboljši je mačji rep.

Iz povedanega je razvidno, da je bela detelja rastlina, ki je velike važnosti za gospodarstvo nekaterih krajih. Tudi je ni treba opustiti, če se prvo leto dobro ne obnese.

Književnost.

(„Nezakonska mati“) je najnovejša skladba našega dičnega skladatelja dr. Benjamina Ipavca v Gradci. Skladba je v D in H dur pisana za glas srednje višine, s premeljevanjem na glasoviru. Pesem, katere besede so že same ob sebi milo-čutne in pomenljive, dobile so še s to uglasbo pravi utis. Skladatelj izlil je vso svojo milobo v to skladbo, katera boče zopet dobro došla vsem

prijateljem lepega petja. Dobiti je skladba pri založniku dr. Benjamin Ipavec, Gradec, Karol-Ludwig-Ring, št. 4.

Koledar.

Sobota (4.) Urh, škof; Berta dev. — Nedelja (5.) 6. pobink. Ciril in Metod, škofa. — Ponedeljek (6.) Izaija, prerok; Dominika, dev. in muč. — Torek (7.) Vilibald, škof; Benedikt IX., p. — Sreda (8.) Kilijan, škof; Elizabeta, kralj. — Četrtek (9.) Anatolija. — Petek (10.) Amalija, dev.; Felicita s 7 sinovi. — Zadnji kraje dne 3. ob 2. uri 29. minut zjutraj.

Sejmi.

Dne 4. julija v Vojniku, na Podplatu, pri Sv. Petru pri Cmureku, na Vidmu in v Vuzenici. Dne 6. julija v Mariboru. Dne 8. julija v Oplotnici, pri Sv. Juriju ob Pesnici, na Hajdinju, v Pišecah in na Pristavi.

Loterijske številke.

Gradec 27. junija 1896: 51, 89, 30, 73, 35
Dunaj „ 56, 31, 58, 47, 69

Poslano.

V nekem članku „Domovine“ št. 25. pokril me je g. dopisnik od Sv. Bolfenka na Kogu, da sem zadnjega pol leta svojega službovanja z g. S. uradoval v zadevi občine Kog nemški, kar se pa tem potom opravičim. Ako sem 5½ leta uradoval slovenski, tedaj sem bil gotovo zmožen še istega pol leta slovenski uradovati. Da pa sem to vedno zvesto izpolnjeval, upam si s prisego potrditi.

Lahko pa rečem, da je druge razmere naše občine Kog g. dopisnik vse istinito naslikal, izvzemši kar se tiče mene podpisanega.

Franjo Ivanuša,

bivši obč. predstojnik kogovski.

Mitničarja

zanesljivega in zvestega sprejemem takoj. Plača 32 gl. na mesec in prosto stanovanje. Ponudbe pod „Postfach“ št. 18, Celje. (140) 2—1

Dražbeni razglas.

Dne 16. julija t. l. zjutraj ob 8. uri oddala se bodo stavbena dela šolskega poslopja v Podgorji, oziroma prezidanje in razširjenje tega poslopja dražbenim potom. Delo se boče oddalo le po strokah posameznim postavno poklicanim obrtnikom in je proračunjeno: Zidarsko delo 1997 gl. 93 kr., tesarsko delo 1011 gl. 16 kr., mizarsko delo, železne pečji, vratica na dimnik i. t. d. 1938 gl. 89 kr., lončarsko delo 210 gl., kleparsko delo 95 gl. 70 kr., slikarsko delo 42 gl.

Dražbeni pogoji in stavbeni načrt ogleda se lahko vsak čas v pisarni krajnega šolskega sveta Zabukovje (v Prevalju).

Varščine vložiti je 5%. Dražba boče na lici mesta v Podgorji (v Bizelju).

Krajni šolski svet Zabukovje, dne 1. julija 1896.

(137) 2—1

Lipovšek.

Mežnarska in orgljarska služba

(138) 3—1 se takoj odda

Prednost imajo samci.

Cerkveno predstojništvo Brezno (Fresen.)

Gostilno na Bledu (Gorenjsko)

z novo opravljenimi sobami, dobrimi jedili, izvrstnim „dolenjem“ in „istriancem“ s Koslerjevim marcniim pivom, priporoča

Jakob Peternel,

(139) 3—1

posestnik.

(34) 25—19 Ozira vreden zaslužek

posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsaki fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam. — Pismena vprašanja pod „9.132“, Gradec, poste restante.

Primerna birmanska darila
priporoča

Fran Čuden

v Ljubljani, Mestni trg.

Največja zaloga nikelnastih, srebrnih in zlatih žepnih ur ter velika izber stenskih ur; zlatih verižic, uhanov, prstanov itd.

Popravila izvršujem natančno in dobro z jamstvom.

Ceniki zastoj. (141) 26—1

Otročja obleka od 1-50-7 gld.

Prva in največja spojinštarska
zaloga oblek

JOSIP HOČEVAR-ja

v Celji, Graška cesta (Grazerstr.) 19
priporoča svojo veliko zalogo
nepremočljivih plaščev = havelok
raznih barv in velikosti.

Oblek za gospode, dečke in otroke
vsake velikosti in kroja, po le mogoče
nizki ceni.

Velik izbor vseh drugih delov obleke.

Obleko za gospode po meri naredim
v teku treh dni iz najbolj priznanega an-
gleskega, francoskega in brnskega blaga, ka-
terega slednjega imam vedno uzorce v za-
logi po najnovešem modnem kroju solidno
in po nizki ceni.

Na željo pošiljam uzorce franco. Stor-
jene obleke, če se ne dopadejo rad brez ugo-
vora zamenim. (49) 43-1

Plašči = havelok od 7-14 gld.

Najizbornejše in najcenejše
členkaste travniške brane
izdeluje in iz zaloge prodaja poleg družin
kmetijskih strojev

JOS. LORBER
v Zalcu pri Celju

Cena jednouprežni brani 26 gld.
„ dvouprežni „ 32 gld.

Te brane se niso obnesle samo na
travnih z najboljšim uspehom, ampak
tudi na polji pri pomladanski in jesenski
setvi za poravnavo brazd in umetnih gnojih,
kakor tudi še posebno za zrahljanje po
zimski mokrotni ali po plohad nastale površne
skorje, kar priča polno priznanjskih pisem.

Dalje proizvajajo vse v livarsko in
strojno stroko spadajoče predmete za žage,
mline in druge obrtniške namene, kakor:
Zobna kolesa (vsake vrste), železna vretena,
logarje, kolobarje za jermena, zamašnjake
(Schwungräder), sploh vse sestavne dele za
stroje; potem razne vlitte plošče, kotle,
uteže, (tudi za ure), rošče, itd. itd.

Cene so nizke, delo pošteno, postrežba
prijazna in točna.

Starolitno železo se kupuje in po dobrih cenah plača.

Milan Hočevvar
trgovina špecerijskega blaga
v Celji, Glavni trg št. 10
nasproti farne cerkve

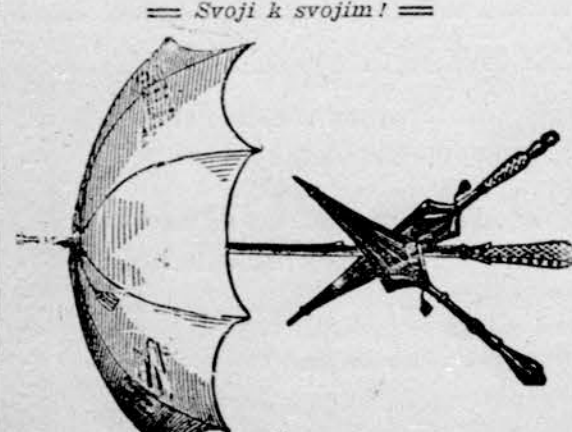
Priporoča
častiti duhovščini in slavnemu
občinstvu svoje blago, zagotav-
ljajoč dobre in cene postrežbe.

LEOP. SCHARNER
marelar

Ungarthorgasse - V PTUJI - Ungarthorgasse

Priporoča svojo veliko zalogo
dežnikov in solčnikov
najlepše izdelave po zelo nizkih cenah.
Dežnike na debelo prodajam po fabriških cenah.
Prevzamem vse poprave, kakor tudi preoblečenje
bodisi dežnikov ali solčnikov.

== Svoji k svojim! ==

Dragi bralci „Domovine“!

Anton P. Kolenc
trgovec v Celji

kupuje vsakovrstno sadje, kakor: črešnje, ma-
relce, breskve, hruške, jabolka, divji in pravi
kostanj itd.; deželne pridelke, n. pr.: kumna, fižol,
bučna zrna, maline, belice (Preiselbeer), ko-
noplje, malinsko šupo, suhe gobe drobno na-
rezane, želod, knoper, i. t. d. cvetje in rastline:
lipovo cvetje, bezgovo cvetje, bezgovo gobo,
tisoč rože, kamilce, drobno na štiri ogle nare-
zane mlado hrastovo skorjo, i. t. d. vse lepo
spravljeno in posušeno plača po najdražjih
cenah. (135) 52-2

Anton P. Kolenc
trgovec v Celji

„Pri dobrem pastirju“!

Alojzij Vodnik
kamnoseški mojster v Ljubljani

(101) 10-5 priporoča svojo
na Kranjskem najbogatejšo zalogo
vsakovrstnih

nagrobni spomenikov
iz marmorja, granita, sijenita, labradorja itd.
svojo delalnico
za splošna dela za cerkve:
altarje, prižnice, obhajilne mize, in stavbe:
portale, stopnjice itd.

Marmormozaike tlak za tikanje cerkve, veža itd.
od 3-7 50 □ m, v najrazličnejših pristnih barvah.

Vzorci, ceniki in pojasnila brezplačno na
razpolago. Lastni kamenolomi na Kamnigori
pri Dravljah in Repnimbatoru pri Sežani.

Prostovoljna prodaja.

Lepa, velika kmetija najbolje obdelana, h kateri
spada 75 oralov zemlje in leži med St. Jurjem ob južni
železnici in pa Ponikvo ob glavni cesti; poslopja vsa v
najbolšem stanju, je radi smrti prostovoljno za prodati.

Tudi se s hišo in gospodarskimi poslopji lahko
kupi samo polovica kmetije, komur bi se zdelo cela
kmetija preobširna. Posebno se opozarja, da v istem
zemljišču leži obilica kremenca („Kies“), ki se v bližnjih
tovarnah drago kupuje. — Več se izve pri gospodu F.
Praunseisu v St. Jurju ob juž. železnici (131) 3-3

Kupuje
suhe gobe za jesti, maslo in druge
domače pridelke in plača po najboljših
cenah podpisana registrovana tvrdka.

Ponudbe in uzorci naj se vedno po-
šiljajo pod naslovom **Ludovico Visentini**
Trst
(133) 5-3 ulica S. Nicolo št. 12.

Kathreiner-
KNEIPPOVA SLADNA KAVA

je kot
primes k bobovi kavi
adino zdrava
kavina pijača.

Debi se povsod, pol kile za 25 kr.

Svarilo! Zaradi ničvrednih po-
narejanj izdelkov je treba paziti
na lavirne zavoje s imenom:
Kathreiner

VSI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

po najnižjih cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod jamstvom in na poskušanje

IG. HELLER, DUNAJ
St. Peterstrasse Nr. 48
Burgsteigstrasse 192 (blizu obzora) v slovenskem
in nemškem jeziku na zahtevanje takoj zastavi
Prepovedati se želi.

DRAGOTIN HRIBAR
trgovina papirja, pisalnega in ri-
salnega orodja v Celji

priporoča gospodom trgovcem in prodajal-
cem svojo

Veliko zalogo vsakovrstnega papirja

za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, razno-
vrstno barvanega, svilnatega (za cvetlice), za
vezanje knjig itd., zalogo raznih Nežiderskih
zvezkov, Hardtmuthovih svinčnikov in angleških
peres po originalnih cenah tovarniških;

dalje priporoča

zavitke za pisma raznih velikosti in barv,
peresnike, črnilo, tablice, črtalnike, brisnike,
krede, gobice, pušice in škatlice za peresnike,
torbice, knjižice za beležke, trgovske knjige,
pečatni vosek itd. po najnižjih cenah

Posebno lep izbor papirja in zavitkov v
mapah in elegantnih škatljah.

Najbolje strune za citre, gosli in kitare.

Velik izbor albumov za fotografije in spomenice,
map za pisma in papirje, tintnikov, okvirov
za fotografije, listnic itd.

po nizkih cenah.

Šolske in molitvene knjige še poseben popust.

Krema na račun v zvezi s kramarijo blizu
farne cerkve se takoj odda.
Oženjeni imajo prednost, po-
sešno če bi mož bil kak rokodelce. Več pove Ivan Kranjc
v St. Ilju, pošta Velenje. (127) 3-3

Posestvo na prodaj.

V prav lepem kraju Spodnje Stajerske, blizu Celja
prodam moje posestvo, katero obsega iz hiše in gospo-
darskih poslopij, njiv, travnikov in gozda. Več pove
Matevž Gorišek v Celji na Bregu št. 16. (134) 3-3

Zacherlin
deluje čudovito! Mori kakor nobeno
drugo sredstvo — vsakovrstne žuželke,
za to tudi po celem svetu kot jedino enake
vrste slavno in priznane. — Njegova zna-
menja so: 1. zapечатena steklenica, 2 ime
„Zacherl“.

(52) 12-9

Celje: Traun in Stiger
Alojz Valland
Viktor Wöge
Anton Kolenc
Fran Janesch
Milan Hočevvar
Ferdinand Pellé
Josip Matič
Anton Ferjan
Friedrik Jakovitsch
L. Leo Hannak
Karol Gela, lekarna
Fran Zangger
Topoljak & Pečnik
A. Marek, lekarna
Franc Rischberg
Vransko: Ivan Pauer
Konjice: Jurij Mehay
Vojnik: Fr. Zottl
Hrastnik: Alojzija Bauerheim
Konsumno društvo
Josip Wonk
Fr. H. Petek
Ljubno: A. Fabiani
Sevnica: S. F. Schalk
Ludovik Smole

Sevnica: Zwenke & Cmp.
Planina: R. Grossler
Lud. Schescher
F. Wambrechtsteiner
Gornji Grad: Jakob Božic
Poljane: Ferd. Ivanus
A. P. Krautsdorfer
Anton Schwellz
Mozirje: Leopold Vukič
Pristava: And. Suppanz
Brezice: Fran Mathies
Varlec & Umek
Zalec: Adalib. Globočnik
St. Jurij: Fran Kartin
J. F. Schescherko
St. Lovrenč: Elja Turin
Smarje: Josip Wagner
St. Paul: Norbert Zanier
Trbovlje: Konsumno društvo
J. M. Krammer
Fran Pollak
Rob. Stenowitz
Anton Daklin
Videm: Ivan Novak
Velenje: Karl Tischler
Zibika: Janez Založnik

Najboljše za stenice, bolhe,
kuhinjske golazni, mole, ži-
vinske parasite in dr.